

Učiteljski tovariš

Stanovsko politiško glasilo J. U. U. — sekcije za dravsko banovino v Ljubljani

Mesečna priloga »Prosveta«

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Franciškanska ulica 6/1. Rokopisov ne vračamo. Nefrankiranih pisem na sprejemamo. Izhaja vsak četrtak. Naročnina letno 60 Din za inozemstvo 80 Din. Člani sekcije J. U. U. plačajo list in članarino. Oglasi po ceniku in dogovoru, davek posebe. Polti. ček. rač. 11.197. Telefon 3112

Programatični nagovor predsedstva sekcije na banovinski skupščini dne 17. avgusta 1933.

(Izvajanja predsednika sekcije JUU za dravsko banovino g. Ivana Dimnika)

Cenjena skupščina!

Na zadnjem zboru predsednikov sem posebe naglasil, da je v današnji dobi, v dobi preobratnih pojavov širom sveta, ki rušijo gospodarske temelje v njih osnovi ter nam donašajo vsak dan nove pojave v nacionalnih smereh, ko se majo temelji socialnih in kulturnih vrednot v starih državah, dana

posebna naloga jugoslovanskemu učiteljstvu,

ki se je mora zavedati vsak dan bolj. Vsi ti dogodki in posebne naloge pri konsolidaciji razmer v lastni državi nalagajo tudi jugoslovanskemu učitelju dolžnost, da stopi iz delokroga ožjega šolskega dela na širše javno torišče. Smer jugoslovanskemu učiteljstvu na tem torišču in

nalogo je začrtal sam naš hrabri in viteški vladar

Nj. Vel. kralj Aleksander v posebnem izročilu Jugoslovanskemu učiteljskemu združenju, kjer pravi, da morajo biti učitelji graditelji narodove duše, njegove narodne zavesti in kulture, Jugoslovansko učiteljsko združenje, ki mora združevati vse sedanje in bodoče jugoslovanske učitelje, pa mora biti žarišče prosvete, steber jugoslovanskega nacionalizma in spodbuda za vse lepo stremljenje v bodočnosti Jugoslavije.

Zvesti temu naročilu in globoko uverjeni, da je to edino prava pot za lepšo bodočnost nas vseh, je Udrženje delalo v tej smeri ter poglobljalo vse temelje, ki so spajali in utrpjvali šolo in prosveto v narodu ter

dvigali kulturno in nacionalno zavest.

Vselej smo se zavedali, da je učiteljski stan sestavni del celotnega naroda in mu je naloga oblikovati dušo in srce vsem delom naroda. Učitelji smo in

hočemo ostati stan, ki bo spajal, ne pa razdvajal narod!

Mislim, da smo si vsi edini v tem, da mora v današnjih časih v najtesnejših stikih deliti usodo s svojim narodom

učiteljski stan, ki mu mora postati najjačja opora in vodnik v lepšo bodočnost.

V času, ko se pojavljajo viharini oblaki tudi nad državnimi mejami, ko se znova poraja pohlep po zemlji, ki je naša, je v prvi vrsti dolžnost učiteljskega stanu, da v mladini in

v vseh slojih naroda dvigne državljansko zavest,

da podkrepi edinstvo naroda in utrdi s tem državno edinstvo, ki naj bo nepremagljiva sila proti vnanjim viharjem.

Naš nacionalizem

v tem pravcu je nesporen in neomajen! Ni smo nacionalisti samo v spontanem čustvovanju, v navdušenju in v zunanjih oblikah. Naš nacionalizem obstoja v pozitivnem nacionalnem ustvarjanju, v delu, ki je najtesnejše in vedno v zvezi s potrebami in interesi naroda in države.

Zato ne jemljemo nacionalizma v zakup in ga ne odrekamo drugim, temveč smatramo za nacionalno predvsem delo, ki gradi našo narodovo in državno notranjost in je konstruktivno v tem pravcu. Brezkompromisno pa odklanjamo kot nacionalno vse, kar ne bazira

na najširših etičnih temeljih

ter smatramo za nacionalna samo ona dejanja, ki temelje

na nesporni poštenosti

in poštenem postopanju.

Zavedati se moramo, da postaja učiteljski stan tudi izven šole vedno važnejši in potrebniji faktor. Ze gornja dejstva nujno silijo celokupen učiteljski stan

za intenzivno udeleževanje v javnem življenju.

Razmere in čas mu nalagata vedno večji tribut javnega dela. To, kar so nosili doslej po svojih dobri volji osebno poedinci med učiteljstvom, prehaja kot moralna dolžnost na celokupen učiteljski stan. Zato pa moramo

zahtevati za učiteljsko zastopstvo v vseh odborih in vseh korporacijah.

Vsako odtezanje od sodelovanja pri javnih vprašanjih ob škodo šoli in stanu. Zato moramo premočiti danes svoje delo in pota tudi, v tej smeri!

Poudaril sem že, da ne moremo zahtevati, da bi vsakdo delal na vseh popriščih, temveč je treba tudi

javno delo pravično porazdeliti

med vse dele našega stanu, da ne bodo le poedinci nosili vsega bremena; predvsem pa, ker

radi javnega dela ne sme trpeti šola, ki nam mora biti prva skrb. Kjer se tira učiteljski k javnemu — izvenšolskemu delu predaleč, na škodo šoli, smo vselej upravičeni izreči svoj — veto! Organizacija in stan sta pa upravičena zahtevati od vsakega učitelja, ki je v kateremkoli društvu ali korporaciji, da mora ohraniti in

ne sme pozabljati na svojo stanovsko zavest

ter mora ob vsaki priliki, ki se mu nudi, zastopati povsod skupna načela in

odločno braniti interese prosvete, šole in stanu.

V teh zastopih naj ne pozablamo nikdar, da smo učitelji vsega in ne le enega dela naroda.

Iz tega razloga je dolžnost današnje skupščine, da izvrši tudi revizijo načelnih pregledov za javno udeleževanje učiteljstva in za stremjenja organizacije v tem pogledu.

V zadnjem času je učiteljski stan v tem oziru napravil precejšnje korake naprej. Začetka je močna akcija

za temeljito preorientacijo javnega udeleževanja učiteljstva.

Od dela poedincev, usmerjenega po svojih lastnih vidikih, kakor so jih pač v to silile poedine krajevne organizacije, korporacije in lokalni faktorji, prehaja učiteljski stan k skupnemu organiziranemu javnemu udeleževanju, usmerjenemu po lastnih izkušnjah in vidikih,

k sistematičnemu in programatičnemu javnemu delu,

ki naj služi le potrebam in interesom naroda in države. Učiteljstvo hoče samo začrtavati pot svojemu javnemu izvenšolskemu udeleževanju, po kateri hoče kot strnjen stan enotno korakati in se udeleževati. Za temeljni torišče javnega udeleževanja hoče postaviti

v prvo vrsto gospodarsko prosvetno delo,

ki mora biti v najtesnejši zvezi s potrebami in nujnimi interesi naroda,

ter na to delo nasloniti kulturno in nacionalno udeleževanje.

Vse delo se je pričelo usmerjati s širšega pogleda gospodarskih, socialnih in kulturnih potreb podeželske občine, vasi, z osrednjim problemom gospodarske panoge dotičnega kraja.

V tem je započeta širša akcija

za preorientacijo miselnosti učiteljstva v kmetijski milje.

V polnem teku so akcije za strokovno usposobljenje učiteljstva na polju kmetijsko in gospodinjstvo nadaljevalnega šolstva, zadrugništva ter sodelovanja s sreskimi kmetijskimi strokovnjaki za povzdigo kmetijstva in kmetjske kulture. V teku je akcija za osnovanje osrednje organizacije učiteljev gospodarskih delavcev. V dveh tečajih se bodo letos položili temelji za sistematično javno udeleževanje učiteljstva, na katerih se bodo obravnavali najaktualnejši problemi, ki imajo tesno zvezo z gori začrtano smerjo. Nujno potrebno bo nadaljeovati sistematično

usposabljanje učiteljstva za vse panoge javnega udeleževanja

in usmerjenja k enotnemu delu. Vedno nujnejša postaja potreba za poglobljanje in sistematično

gojitev politične izobrazbe učiteljstva,

da bo poglobljeno vsaj v glavne politične probleme ter zainteresirano predvsem za probleme gospodarske, socialne in kulturne politike podeželske občine.

Ni pa dovolj, da se vsa akcija širi samo iz centrale, temveč jo morajo izvajati in

morajo s polno aktivnostjo nastopiti vsa sreska društva.

Enoten program dela in predavanja za sreska društva, katerim bo treba staviti na razpolago referente za skupno akcijo, je nujen. Ravno tako bo treba izvesti isti program med brezposelnim učiteljstvom in naraščajema učiteljskišč. Sreska društva bodo morala članstvo, ki se bavi z istim delom, združiti v delovna občestva z enotnim delovnim programom, da se bo izpopolnjevalo in podpiralo potom istih za skupna stremjenja ter bo dosegalo s tem temvečje uspehe. O popolni aktivnosti bodo sreska društva lahko govorila šele tedaj, ko bodo imela izvedeno to organizacijo in bodo

Polaganje venca pred Prešernovim spomenikom ob priliki glavne skupščine JUU v Ljubljani, 20. avgusta 1933.

v lastnem delokrogu pričela prirejati eno do dvodnevne

idejne tečaje sreskih društev,

s katerimi bodo utrjevala enotno smer. Za predstoječe upravno leto je predvidena potom vseh sreskih društev poglobitev akcije sodelovanja s kmetijskimi strokovnjaki

za povzdigo kmetijstva in kmetjske kulture

ter učiteljskega gospodarskega dneva,

za gospodarsko vzgojo članstva

in poglobitve v stanovske gospodarske probleme. Veliko nacionalno akcijo je pokrenila sekcija za razglabljanje problema državljanske vzgoje pri nas. Temu problemu moramo posvečati vso svojo pozornost, ker je rešitev in realizacija večjega pokreta v tem pravcu mogoča samo potom učiteljstva.

Vprašanje državljanske vzgoje

je izven debat strankarsko-političnih, verskih in plemenskih vprašanj. Problem državljanske vzgoje je eksistentno vprašanje močne države in njenega razvoja. Letos smo položili prve temelje za širše organizirano sistematično delo v tem pogledu, ki je bomo morali utrditi in poglobiti. Nihče ne more reči, da se ni izvajala državljanska vzgoja že do sedaj v šoli, a širše, kakše sistematične akcije v tem pogledu ni bilo. Ni dovolj, da pokret državljanske vzgoje zajame samo naše šolsko življenje, temveč se mora ta vzgoja zrealizirati tudi v vsem našem javnem, društvenem in celo zasebnem življenju. Bratje Čehoslovaki izvajajo to že od leta 1919., mi pa smo izgubili v tem pogledu že skoro 14 let in morda ne bi prišlo nikdar do velikih razkolov in pretresljev v naši državi, če bi se temu problemu ob početku posvečala pravilna pozornost. Zavedati pa se moramo, da državljanska vzgoja ni vprašanje zase, temveč je rdeča nit, ki mora prevečati vse naše šolsko in javno delovanje ter mora imeti svoje vplive tudi na privatno življenje.

To državno-nacionalno akcijo je skušala sekcija razširiti s svojim predlogom, da naj se izvede tudi

mednarodna učiteljska akcija v strogo državno-nacionalni smeri

ter se podkrepijo predvsem zveze z učiteljstvom slovanskih in prijateljskih držav, da tudi tako utrjujemo pozicijo lastne države na zunaj. V to svrhu je izdelala sekcija poseben predlog glavni skupščini JUU za osnovanje Učiteljskih lig.

Smelo lahko trdim, da

nacionalizem učiteljstva ne obstoja samo v besedah, temveč v dejanjih,

v čemer se zrealizirani tudi nacionalizem učiteljske stanovske organizacije. Zato pa tembolj obžalujemo in pomilujemo one, ki so si vzeli v polpreteklem času legitimacijo za osporavanje nacionalne linije učiteljski stanovski organizaciji. Obžalovati moramo, da najdejo ti ljudje zaščito in razumevanje celo na odločilnih mestih.

V okviru teh obih prilik so se gibala tudi naša strokovna in stanovska vprašanja, pravna in materialna.

Najtipičnejši in

najbolestnejši pojav današnje dobe

je, da si upajo vsak poedinec, razna društva

in funkcionarji društev razpolagati z učiteljstvom in smatrajo, da so upravičeni posegati v službeno pravno razmerje učitelja. Na žalost so te osebnosti in korporacije mnogokrat merodajnejše od službenih organov in uradnih podatkov. Notranje službeno delo učiteljstva izgublja s tem na škodo šole svojo vrednost; javno, izvenšolsko delo se pa ubija s prenapljenimi ukrepi, na podlagi netočnih enostranskih lažiških informacij.

To bo trajalo vse dotlej, dokler ne bodo izdane točne norme glede učiteljskega javnega udeleževanja in se ne bo preuredilo tudi v tem pogledu razmerje vnanjih lažiških faktorjev in korporacij do učiteljevih službenih odnosov ali pa — dokler si učiteljstvo z organiziranim nastopom v javnem delu ne osvoji terena in ne izreče tam svoj — veto! Do sedaj se učiteljstvo v celoti še ni zavedalo te svoje moči in sile! Druge poti ni,

stanje postaja nevzdržno!

Oboje moramo pokreniti! Z obrambo poedinih primerov, ki jo vrši sekcija z največjim članom, gubimo samo nešteto energij, ki nas ovirajo, da ne moremo z vso svežostjo zastaviti svojih sil v načelno borbo. Zato je sekcija izdala

poziv vsemu članstvu k polni aktivnosti,

da nastopi na javnem torišču v vseh merodajnih korporacijah ter zahteva v teh brezpogojno izvedbo in uveljavljenje učiteljske stalnosti, pravno varstvo in red v pogledu učiteljskih namešćanj ter ureditve disciplinskega postopka, da bo učiteljstvo zavarovano pred neosnovanimi obtožbami in pred neosnovano obsodbo in kaznijo.

Organizacija je upravičena zahtevati v tem pogledu polno aktivnost vsega članstva ter so predsedstva in odbori sreskih društev odgovorni za izvršitev te akcije.

Po odločnem nastopu sreskih društev in zavestnem nastopu vsega članstva v merodajnih korporacijah moramo uspeti.

S tem nam bodo postale zaščitne pole, ki nam danes jemljejo mnogo energije in časa, nepotrebne.

Na drugi strani pa ne smemo opustiti in omalovaževati organizirane akcije javnega udeleževanja po lastnih stanovskih direktivah, ki nas bode dovedla do uspeha tudi v stanovskem pogledu.

Abstinenca in neaktivnost sta nas dovajali do neuspehov,

zato mora načeloma pričeti organizacija dati tudi v tem pogledu direktive.

Svoje načelne zahteve in načelna stališča ne smemo braniti in izražati samo v svojih stanovskih organizacijah, temveč moramo

borbo prenesti v vse merodajne nestanovske korporacije,

tudi v najnižje krajevne instance, ki bi mogle kakorkoli soodločevati merodajno pri tem. Tu pa neha borba organizacije in s tem prične borba in dolžnost vsakega poedince, delati po skupnih direktivah organizacije in v skladu z njenimi načelnimi stališči. Zato je treba vsakega poedince prebuditi, da se bo zavedal svojega položaja in svoje odgovornosti napram celemu stanu, usposobiti ga bo treba za skupno borbo ter odvrniti od svoje osebne smeri in dela po svojem osebnem okusu in volji, v skupno smer ter k enotnemu skupnemu prizadevanju.

Kratek pregled položaja naših učiteljskih

Zaradi vedno večjega števila učiteljskih abiturientov, ki ne najdejo zaposlitve, se prosvetno ministrstvo v zadnjem času trudi, da bi omejilo učiteljski naraščaj. V to svrhu so bili uvedeni sprejemni izpiti za I. letnik učiteljskih, pa tudi učenci meščanskih šol se ne sprejemajo več na učiteljska. Onemogočeno pa je tudi prehajanje dijakov višjih razredov srednjih šol v višje razrede učiteljskih. Nova omejitev učiteljskega naraščaja pa je odklonitev in omejitev sprejemanja dijakov v prve razrede vseh učiteljskih v šolskem letu 1933./34. V vsej državi bodo sprejeli v učiteljska največ 710 dijakov, dočim se dijakinja v prihodnjem šolskem letu sploh ne bodo sprejemale.

V razumevanje nadprodukcije učiteljskega naraščaja in teh odredb najvišje prosvetne oblasti je gotovo potreben kratek pregled položaja naših učiteljskih z zaključkom preteklega šolskega leta in nekaj statističnih podatkov iz izobraževališča učiteljskega naraščaja. Imamo 31 državnih in 5 zasebnih učiteljskih šol. Slednje so po ena v Mariboru, Ljubljani in Zagrebu, potem mešana nemška učiteljska šola v Velikem Bečkerek in žensko učiteljsko v zavodu sv. Josipa v Sarajevu. Državna učiteljska so razdeljena takole: V Beogradu sta 2, posebno moško in žensko, v dunavski banovini 4, v dravski banovini 2, v drinski banovini 4, v moravski banovini 4, v primorski banovini 2, po 1 v vardarski in vrbaski banovini, 3 v zetski banovini, 8 pa jih je v savski banovini. Nekatero od teh šol niso imele vseh pet razredov. Ob zaključku preteklega šolskega leta je bilo na vseh teh šolah 7086 gojencev, in sicer 2671 moškega, 4415 ženskega spola. Privatne učiteljske šole same pa so imele 487 gojencev, in sicer 65 dijakov in 442 dijakinj. V dravski banovini je bilo 1005 učiteljskih, in sicer 315 moškega, 690 ženskega spola.

Iz pregleda dijakov vseh državnih in privatnih učiteljskih šol je razvidno, da so po večjih krajih, zlasti pa v Beogradu, Zagrebu,

Sarajevu in Ljubljani dijakinja v precejšnji večini, dočim so dijaki v večini samo na štirih učiteljskih v moravski in na edinem učiteljski v vrbaski banovini.

Diplomske izpite ali matura je na vseh učiteljskih polagalo 1733 kandidatov (694 moških, 1039 ženskih). Maturiralo jih je takoj 1178 in če prištetimo k tem še one, ki so potem dovršili šolsko leto ter dosegli zrelostno diplomu s popravnimi izpiti, dobimo lepo število novih učiteljev 1508, ki čakajo na službe poleg onih, ki še iz prejšnjih šolskih let niso zaposleni.

Pregled državnih in privatnih učiteljskih daje naslednje zaključke: Na učiteljskih je več ženskih kakor moških učiteljskih kandidatov. Ženska večina znaša 24 in pol odstotka. Število dijakov učiteljskih se je v preteklem šolskem letu zmanjšalo, ker se ne sprejemajo več učenci meščanskih šol na učiteljska. Pri večini naših učiteljskih se je tekom prejšnjih šolskih let ugotovilo, da tvorijo učenci meščanskih šol boljši učiteljski naraščaj kakor pa dijaki, ki prihajajo na učiteljska iz gimnazij. Na mnogih učiteljskih je bil v preteklem šol. letu pri gojenkah boljši uspeh, kakor pa pri gojenčih.

Ker je dalo eno šolsko leto nad 1500 novih učiteljev in reflektantov na službe v naših osnovnih šolah, ni pri sedanjih proračunskih razmerah mogoče misliti, da bi se tekom nekaj let mogli zaposliti vsi brezposelni učiteljski abiturienti, ki jih je, kakor že znano, z onimi od zadnjega šolskega leta vred najmanj 3000.

Ker pa smatramo, da je osnovna izobrazba in nacionalna vzgoja narodovega naraščaja iz državnih interesov nujno potrebna, smo trdno uverjeni, da se bodo kljub današnjim težkim gospodarskim prilikom našla sredstva, da se zaposle pri vzgoji našega naraščaja mladi učitelji posebno v onih krajih, kjer je mladina brez vsakega pouka in tam, kjer nujno primanjkuje učiteljev.

Počitniški pedagoški tečaj „Pedagoške centrale“ v Mariboru

Po 20-letnem gluhem presledku — odkar je zatislil naš nepozabni Schreiner svoje trudne oči — je priredila mariborska „Pedagoška centrale“ od 14. do 27. avg. počitniški tečaj, namenjen obravnavi sodobnih vzgojnih dognanj in težnj. Baš sedaj je nujna točna orientacija, ko si ob valovitem javnem življenju pedagoška znanost preusmerja ter krči nova pota.

K tečaju se je prijavilo 85 udeležencev iz vseh predelov naše banovine. Vseh 14 dni so prihajali s požrtvovalno vneto k predavanjem in se živahno udeleževali popoldanskih diskusij tako, da se je ob koncu tečaja s pravico moglo govoriti o enodušni vzgojiteljski zajednici, pravi eliti našega stanu. Saj je pa tudi tečaj zajel najvažnejše panoge sodobnega vzgojstva. Prosvetni inšpektor g. dr. Poljanec je razgrnil prezanjiv svet naukov o vitaminih, orisal tipe človeškega ustroja ter fiziološko plat otroškega razvoja in njegove prehrane. Mladinoslovju je g. prof. dr. Zgeč očrtal vsebino in cilje in na svojevrsten način razvil spoznanje telesnega in duševnega razvoja doraščajočega človeka. Sociolog g. prof. Jeraj pa nam je v zgoščenih oblikah prikazal družabno okolje doraščajočega otroka v tipičnih obdobjih ter njegovo vrost v strukturo družbe. Vso pestro sliko kmetijskega življenja, njegovo priklenjenost in zaverovanost v grudo ter njeno silnost za razvoj kmetijskega otroka je podal šolski upravitelj Dobersček iz Prevalj. Duhovna gibalna in pomen nove šole pa je orisal izredno temeljito g. prof. Šilih, ki je v nizu svojih predavanj razvil načela in miselnost nove šole in očrtal njene odnose do stare ter objasniti glavne činitele v učnem delu, njegove oblike in odnose do učitelja, učenca in naroda. Končno pa je še podal duhovljeno podobo sodobnega življenja.

Na podlagi ogromnega knjižnega gradiva nam je direktor g. dr. Tomišek tolmačil zgodovinsko zgraditev slovnike stvarine, porast narečij v književni jezik in ob koncu pokazal nekaj običajnih napak in dnevnem govoru.

Z umetniškimi navdušenjem je g. prof. Klopčič predaval o tehniki risanja na šolski tabli ter podal oceno učencevega risalnega izraza kot svojevrstno simboliko njegovga nagonskega življenja. Dovoeno pa je znal prikazati risanje kot nujno dopolnilo pri vsakem pouku. Reči se mora, da je njegovo predavanje vzbudilo ogromno zanimanja in veselja ter tečaj umetniško zaokrožilo.

Med tečajem so bile prirejene ekskurzije: v Mariboru v vzorno urejeno sadjarsko in vinarsko šolo ter v tovarni »Zlatorog« in Thoma. Nedeljski izlet pa je veljal znamenitemu Pohorju od Sumika do Pohorskega

doma, s katerega so odnesli udeleženci trden sklep, da ga čimprej zopet obiščejo. Ob priliki ogleda falske elektrarne in ruske tovarne duška ter nove zgradbe v Rušah so se kurzisti poklonili na ruskem pokopališču manom velikih Rušanov, posebno preranemu preminulega bivšega župana in šol. upravitelja Josipa Lasbaherja, ki so združevali veliko nacionalno kulturo s stanovskim idealizmom ter si postavili s svojim delom nemisljive spomenike domovinske ljubezni in učiteljske požrtvovalnosti. V srčno toplih besedah jih je počastil knjižničar Pedagoške centrale g. Koprive kot vzore, ki ne morejo umreti.

Tako je pokazal tečaj vsaj v obrisih glavne smeri sodobnega šolstva in očrtal miselnost nove šole v vseh odnosih.

V vzgledni vzajemnosti so se prijateljsko razgovorili kurzisti in predavatelji, ki jim je vsem zapustil tečaj po svoji vzorni organizaciji in izvedbi najlepše vtiske in spomine. Vsem pa želimo, da bi jim obrodilo idealno usmerjeno delo bogato žetev.

Na poslovilnem večeru, ki je združil predavatelje in kurziste v iskrenem veselju, se je predsednik centrale g. prof. Šilih v zanosnih besedah zahvalil vztrajnim udeležencem, ki so pokazali izredna stremeljenja po strokovni poglobitvi, svojim sodelavcem, ki so mu marljivo pomagali pripraviti tečaj in mu sli ves čas trajanja z vso uslužnostjo na roko: tajniki P. C. gdč. Mlinaričevi, podpredsedniku tov. Ostercu in blagajniku Rodetu. Posebno zahvalo pa dolguje centrala direktorju učiteljske šole g. Kaduncu, ki je dal za ta tečaj na razpolago slavnostno dvorano zavoda, kjer je tudi nameščena knjižnica P. C. V odgovoru je zastopnik udeležencev, šolski upravitelj Golež, izrekel besede zahvale kr. ban. upravi za gmotno podporo, predsedniku centrale za smotreno organizacijo kurza in vsem gg. predavateljem za nesebično delo. Med gosti sta bila posebno počaščena naš preizkušeni šolnik direktor g. dr. Tomišek, ki je stavil z mladostno navdušenostjo svoje veliko znanje in preizkušeno sposobnost v službo narodne prosvete ter g. šolski nadzornik Tomažič, pobornik vsakega plemenitega stremeljenja po napredku in očetovski svetovalec v vseh potrebah stanovskega življenja. G. Vranc pa je z duhovito parodijo očrtal potek tečaja. V lepi pristržni vzajemnosti je poteklo to slavlje, ki je družilo udeležence iz vseh pokrajin dravske banovine v eno, z duhom stanovskega edinstva prožeto družino.

Učiteljstvo je izrazilo željo, da bi se čimprej vršil podoben tečaj med šolskim letom, ker bi imeli udeležence priložnost prisostvovati tudi praktični preizkušnji novodobnih vzgojnih in učnih načel.

je držal pasivno ter kvečjemu pomagal drugim, da so si izvojevali gospodarske in politične postojanke. Kakšne uspehe je rodilo njegovo agitatorsko hlapčevanje, o tem ne bomo razpravljali.

Ugotoviti hočemo le, da je danes učiteljstvo po izkušnjah in po svoji samozabrazbi pripravljeno dovolj, da sleče običajno agitatorsko suktnjo in stopi samostojno med ljudstvo z nasvetom kot soodločujoč faktor.

Ne glede na desno in levo je naravnost dolžnost učiteljstva, da ne stoji pri teh volitvah ob strani, temveč da zastavi vse sile za to, da pride občinska uprava v poštene domače roke.

Sovraštva z vsemi posledicami, ki so mu sledile, so strankarske razmere ustvarile toliko, da so sledovi še danes vidni. Ti sledovi bodo izginiti le tedaj, če bodo iz najmanjše upravne edince izločeni vsi elementi, ki žive z eno nogo še vedno v razmerah, ko je strankarska pripadnost ocenjevala vrednost moža.

Na čelo občin morajo priti ljudje, ki jih ljudstvo presoja predvsem po gospodarskih vidikih in ki dajo s svojo poštenostjo, neomažeževanostjo in požrtvovalnostjo garancijo, da bodo skrbeli za blagor občanov. Za presojo moralnih kvalitet posameznikov ima naše ljudstvo zelo dober instinkt. Učiteljstvu ne bo treba drugega kot poudariti važnost tega zdravega instinkta.

Ta poudarek ne sme imeti svoje vzroke v politični pripadnosti, temveč v stremeljenju, da je treba v občinah ustvariti delovno občestvo, ki bo v blagor ne le občini, temveč tudi državi.

Zivimo v razmerah, ki zahtevajo ozdravljenje. Od zgoraj navzdol se to ozdravljenje ne da diktirati. Treba zastaviti prvo zarezo že v holno telo najmanjše edince. Zaradi tega morajo priti v upravo občin možje, ki so najbolj med najboljšimi, ki vedo, kaj hočejo, ki jih razmere še niso korumpirale, ki ne iščejo osebnih koristi in ki jim volje še ni ubil pesimizem.

Ali tudi sveti egoizem nam narekuje sodelovanje pri izbori kandidatov za občinske volitve. Ni vse eno, ali pridejo v občinsko upravo možje, ki so a priori sovražniki šole in izobrazbe na mesto mož, ki vedo, kaj zahteva čas od bodočih kmetijskih gospodarjev. In ni ne za naš narod ne za učiteljstvo vseeno, če pridejo v občinske odbore ljudje ali pristaši oseb, ki se zaglanjajo v šolo in učiteljstvo, če noče brezpogojno trobiti v rog njihovih osebnih koristi, ali ki se čutijo v pravici razpolagati po mili volji z učiteljskimi možmi, poslušujoč se vseh mogočih nemoralnih metod. Sveti egoizem narekuje končno učiteljstvu, da se ne brani, ako ga domača vas hoče postaviti na kandidato listo mož, o katerih je prepričan, da bodo občino vodili po pošteni poti. Ljudstvo potrebuje voditeljev in pravih svetovalcev. Kdo je bolj poklican v to, kot je poklican učitelj?

Naše geslo bodi: K narodu za narod!

ZEMLJEPIS IN ZGODOVINA za III. in IV. razred osnovnih šol

od J. Polaka

stane samo 9 Din, odnosno 10 Din, a Vam zelo olajša pouk, ker Vam ni treba snovi narekovati, si otroci s tem ne kvarijo pisave in ne pravopisa ter pridobite na času. Naročite takoj vse štiri knjizice za 38 Din, odnosno one, ki jih potrebujete za sebe ali učence

v knjigarni

Učiteljske tiskarne v Ljubljani ali pri podružnici v Mariboru

KOMASACIJA OBČIN IN UČITELJSTVO.

Ze zadnjič smo omenjali, da postaja s komasacijo občin nov položaj tudi za učiteljstvo in šolstvo. Z združitvijo dosedanjih občin bo združenih tudi več šol v isti občini in tudi več učiteljstva. Vse te šole in tudi učiteljstvo bo imelo s tem skupne interese tudi v pogledu vnanjega dela za povzdigo občine, bodi si v kulturnem, socialnem ali gospodarskem pogledu. Zato bo treba tudi tesnejšega stika med šolami in učiteljstvom v isti občini. Da bo s skupnim delom mogoče ugoditi tudi tem smotrom, je priporočati, da misli učiteljstvo na vse to že sedaj, ko se občine formirajo ter stopi v to svrhu in stik. Pri tem ni izvezemati učiteljje, ki naj bodo tudi informirane o vsem tem, saj tudi one lahko mnogo pomagajo pri javnem udejstvovanju s podrobnim delom, bodi si s kulturnim, socialnim in tudi gospodarskim. Ni treba čakati na iniciativo, naj jo podvzame kdorkoli, predvsem so v to poklicani starejši tovariši, a ne odlašati ter naj skličejo potrebni sestaneke takoj. Aktualnih problemov bo vedno več! Potrebno je, da učiteljstvo pri vseh javnih vprašanjih sodeluje in po svoji moči pomaga, pa najsi bo to učitelj ali učiteljka. Ze zadnjič smo rekli, da mora biti naše geslo in naša zahteva, da pride v vsako občinsko zastopstvo vsaj po eden učitelj ter

moramo vsi pripomoči k temu. Pripomoči pa moramo tudi, da bodo v občinske odbore izbrani najboljši gospodarji in solidni ljudje, ki jih moramo podpirati v vsakem pogledu. Naše geslo mora biti, da zmaga v občinah poštenost in gospodarska preudarnost in sposobnost, brez ozira na politično strankarstvo ter da združimo čim več občin na tej podlagi.

— Slovenska Šolska Matica pripravila svojim članom (naročina: 30 Din) za letošnji božič sledeče knjige:

1. Dr. J. Jeraj: Naša vas. To bo nazorna ter čudovito pestra slika slovenske vasi s sociološkega, psihološkega in kulturnega vidika. Ta z razumom in s srcem pisana knjiga prinese nekaj, brez česar si ne moremo misliti globlje pojmovanje vzgojnškega dela v šoli in izven šole tam zunaj med kmetijskim ljudstvom.

2. Dr. St. Gogala: Temelji občne metodike. Vsebinska delu je ne iz knjig, temveč iz pisateljve šolske prakse rastoča teorija metodčnih vprašanj, ki zadevajo psihološki proces izobraževanja iz vzgajanja.

3. In v Pedagoškem Zborniku se objavijo tile aktualni prispevki iz sodobnega vzgojstva: K. Ozvald: Nove psihološke smeri (psihanaliza, individualna psihologija) in vzgojna vprašanja. V članku se razbira stvarno jedro in pa pedagoški pomen teh struj. — Dr. B. Škerlj: Socialno-antropološka študija k vprašanju manj vrednega otroka. Naš mladi antropolog, ki je tuja postaja manj pozornata, je ta svoj spis bogato dokumentiral z izredno zanimivimi, z živega vrezanimi »rodovniki«. — Fr. Milčinski - I. Puhar: Pijanec pred sodiščem. Pretresljiva in kar po vzgojnemu največjega kova vpijoča slika iz bitja in žitja sedanje slovenske generacije. Hkratu spomin za obletnico smrti Fr. Milčinskega, ki je bil pedagoški usmerjena osebnost prve vrste. — M. Senkovič: Naloge, načela in sredstva domače vzgoje. Prispevek je zamišljen kot praktični napotki staršem in vzgojiteljem ter nudi snov za predavanja in razgovore na roditeljskih sestankih. — I. Sedivy: O bolgarskem šolstvu. Tukaj se organski nadaljuje serija o slovanskem šolstvu, ki se je v lanskem Ped. Zborniku načela s poljskim in se bo prihodnje leto nadaljevala s češkim šolstvom.

Ako se dosedanje število naročnikov (2600) primerno zviša, bi letos izšla kot četrtja publikacija še knjiga, ki s svojo vsebino po vsem svetu vzbuja največjo pozornost ter jo je za Slov. Šol. Matico posebe priredil znameniti ruski pedagog S. Hessen pod naslovom Petnajst let sovjetske pedagogike. Gg. poverjeniki ŠSM, poklonite za letošnje zimsko berilo še ta pedagoško prezanjivimi knjižni dar našemu učitelju in učiteljici!

Odbor Slov. Šol. Matice.

GG. POVERJENIKOM IN POVERJENICAM SLOV. ŠOLSKE MATICE

Kakor že naznanjeno, izda Slov. Šolska Matica za l. 1933. troje knjig in sicer: 1. Pedagoški Letopis, 2. Jerajevo »Našo vasa« in 3. Gogalovo Metodiko. Rokopisi so že deloma v tiskarni in treba jim bo — če hočemo, da izidejo knjige še pred koncem tekočega leta — v najkrajšem času določiti naklado.

Obračamo se zato do Vas s prošnjo, da pošljete Matici članske sezname za l. 1933. zanesljivo do 20. oktobra t. l. Zanašamo se trdno na to, da bode te upeštovali ta datum, ker bi se Šolska Matica na poznejše prijave ne mogla ozirati, oziroma jih bo upeštovala le v toliko, v kolikor ji bodo knjige po končani ekspediciji še na razpolago.

Za članske sezname nismo razposlali posebnih tiskovin, ker zadostuje v ta namen vsaka pola navadnega papirja. Članarina je ista kakor lansko leto, t. j. 30 Din, dijaki plačajo 20 Din. Denar blagovolite nakazati Matici najkasneje do 10. decembra t. l. Če kdo gg. poverjenikov(-ic) nima pri rokah naše polžnice, naj si kupi na bližnjem poštnem uradu splošno položnico ter jo primerno izpolni z naslovom Slov. Šolske Matice ter štev. našega računa, ki je 11306.

Pri tej priliki prosimo vse one poverjenike, ki so še na dolgu za preteklo leto, da poravnajo čimpreje svoje račune. Opozarjamo jih na to, da jim ne bomo mogli dostaviti knjig za tekoče leto toliko časa, dokler ne bodo imeli poravnane članarine za lansko leto. Slov. Šolska Matica ima obveznosti napram tiskarni in svojim sodružnikom in bo mogla uspešno vršiti svojo nalogo le takrat, če ji bo stalo članstvo, oziroma poverjeniki verno ob strani s svojo materialno in moralno podporo.

Odbor Slov. Šolske Matice.

II. DELNI RISARSKI TEČAJ.

V drugi polovici avgusta, tik pred našim kongresom, se je zaključil risarski tečaj. Obiskovalo ga je 30 tovarišev iz različnih krajev naše banovine.

Letošnji učni razpored je obsegal: strojno risanje, elektrotehniko, krojaštvo, čevljarstvo, tehnologijo kovin in obče strojeslovje. V cellem je časovno obsegal tečaj 240 delovnih ur.

Tečaj je dobro izpadel. Učni uspehi so prav odlični. Od 30 tečajnikov je dovršilo tečaj 14 z odličnim uspehom, kar daje g. inšpektorju Preslu kot voditelju tečaja in gg. predavateljem najlepše zadoščenje.

Pod vodstvom g. profesorja inž. Stanka Premelca, ki je predaval o tehnologiji kovin in o občem strojeslovju, smo napravili tečajniki celodnevno ekskurzijo na Jesenice. Na ti ekskurziji smo si ogledali na Javniku železovljalarno, na Jesenicah pa ves ostali veliki obrat Kranjske industrijske družbe. V Ljubljani smo si ogledali tovarno vijakov g. Vojnoviča na Viču. Obiskali pa smo tudi Strojne tovarne in livarne v Ljubljani.

Enako kot pri g. profesorju Premelcu smo tudi pri g. inž. Turnšku združili teoretično s praktičnim. Pod njegovim vodstvom smo si ogledali transformator mestne električne na-

Splošne vesti

OBČINSKE VOLITVE IN UČITELJSTVO

Bližajoče se volitve niso važne le iz gospodarske in deloma tudi iz političnega stališča, temveč morda v večji meri zaradi tega, ker bodo občine povsem preurejene. Dežela, ki je bila navajena na malo občino, bo nenedoma razdeljena v velike občine s širšim delokrogom in z večjo odgovornostjo. Vse občinske zadeve se bodo morale obravnavati s širših vidikov, ki bodo segale preko zvonikov

posameznih vasi. Čim večja postaja važnost, tem bolj stopa v ospredje vprašanje, katerim osebam naj se zaupa upravljanje te najmanjše upravne in politične edince.

Za nas pa stopa še drugo vprašanje v ospredje: kakšno vlogo naj igra učiteljstvo pri razpisanih občinskih volitvah.

Naš stan je tako rekoč podedoval načelo, da je njegova domena le kulturno udejstvovanje. V vsakem drugem javnem vprašanju se

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

peljave in usmerjevalno napravo ljubljanske cestne železnice. V Tacnu pod Šmarno goro smo pa obiskali električno vodno centralo.

Ob zaključku tečaja smo sprejeli slušatelji resolucijo, tičočo se tečaja samega, nastavitve usposobljenih učnih oseb na obrtnih nadaljevalnih šolah in prednosti pri nastavljanju učnih oseb v kraje, kjer obstoje obrtne nadaljevalne šole.

Tročlanska deputacija je izročila resolucijo g. inšpektorju Preslu. V odgovoru je deputaciji objasnili, kako in kaj si on prizadeva, da uredi celotno vprašanje obrtnih nadaljevalnih šol, ki je posebno pereče v današnjih težkih časih. Pereče je trostransko in to za mojstre, vajence in učiteljstvo. Na eni strani stalno pada število vajencev, na drugi strani je pa vedno težja preskrba materialnih sredstev za vzdrževanje obrtnih nadaljevalnih šol.

Deputacija se je zadovoljila z iznešenimi pojasnili ter se je najljubše zahvalila gospodu inšpektorju za njegov trud in tozadevno prizadevanje na polju izboljšanja obrtnih nadaljevalnih šol.

— Praktični učiteljski izpiti na drž. učiteljski šoli v Ljubljani se začno v petek 20. oktobra 1933 ob 8. uri. Kandidatje (tke), ki imajo že najmanj 20 mesecev efektivne službe, naj vložijo pravilno opremljene prošnje za pripust k izpitu uradnim potom tako, da bodo najpозnejše do 17. oktobra t. l. v rokah izpitne komisije. Kasnejše došle prošnje pridejo v poštev šele za prihodnji termin spomladi. — Izpitni odbor. — Ravnateljstvo drž. učiteljske šole v Ljubljani, direktor: N. Marolt.

Brezposelni

učiteljski abiturienti in abiturientke.

Vabimo Vas, da se udeležite tečaja, ki ga bo priredil »Odsek brezposelnih učiteljskih abiturientov« pod okriljem in s pomočjo učiteljskega združenja v dneh 29. in 30. septembra. Vabimo Vas, da prečitate vse časopisne novice in pošljete prijave do 25. septembra t. l. Ljubljanske tov. in tovarišice pa prosimo, da se prav tako prijavijo in dajo na razpolago prenočišča za izven ljubljanske tovariše in tovarišice.

»Odsek brezposelnih učiteljskih abiturientov« pri sekciji JUU, Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/l.

Slovenska matica objavlja, da lahko prejmejo člani letošnje knjige v društveni pisarni (Kongresni trg št. 7) vsak delavnik ob uradnih urah ves mesec september. V oktobru se dostavljajo na dom po raznaški proti dostavnini 2 Din. Informacije zaradi vezave, menjave nevezanih za vezane itd. se dobe v Maticini pisarni.

»Ljudska samopomoč« v Mariboru, reg. pom. blagajna, je imela v nedeljo dne 17. t. m. svoj izredni občni zbor, na katerem so se sprejela nova pravila, na podlagi katerih se bodo sprejemali novi člani. Samo prehodne določbe glede starih članov se niso sprejele, ker ni prišlo do sporazuma. — Izvolila se je izmed navzočih članov tričlanska deputacija, ki bo predložila kr. banski upravi posebno tozadevno prošnjo.

Dječje tjelesno vaspitanje. Pod tem naslovom bo začel izhajati v Zagrebu nov list. Urejeval ga bo tov. Dušan Bogunović, šolski nadzornik v Zagrebu. List bo mesečnik in bo prinašal za vsak mesec vnaprej metodično obravnavano snov za telovadbo. Poleg tega bo prinašal članke iz ideologije, organizacije in zgodovine sokolstva, nadalje članke o človeškem zdravju, higieni in sportu. List bo obsegal 16 strani in bo znašala naročina letno 30 Din. Vsi, ki nameravajo list naročiti, naj javijo to na naslov: Dušan M. Bogunović, Zagreb, Bogovičeva ul. 7.

Gospodinjski koledar (urednica Utva), ki ga je doslej izdajala 11 let zaporedoma Jugoslovanska matica, izide za leto 1934, koncem oktobra in sicer zopet v isti obliki kakor doslej, s pestro gospodinjsko vsebino. Cena kakor doslej 20 Din za izvod, s poštnino 22 dinarjev. Kdor ga naroči in plača do konca oktobra t. l., ga dobi za 18 Din izvod, s poštnino vred za 20 Din. Naročila in predplačila sprejema urednica Utva - Mila Prunkova, Ljubljana — Mirje 27.

Osebne zadeve

— Napredovali so učitelji(ce). V VII. skupino: Šabec Angela iz Gore, Zumer Pavla iz Dobrave, Rus Emil iz Kamnika, Hofbek Edmund iz Senovega, Kristan Ljudmila iz Go-

KNJIGARNA

UČITELJSKE TISKARNE
Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

tovlja, Rus Barbara iz Domžal, Vittori Srečo iz Središča, Petelin Jožica od Sv. Barbare, Spicer Julija iz Podlipe, Trdina Frančiška iz Celja, Senica Anton iz Nove Stifte, Perko Vera iz Št. Lovrenca, Makulja Ana iz Kranja, Bežek Marija iz Podbrezja, Zupančič Bernarda iz Ljubljane, Vogrine Mara iz Dobrene, Logar Franja iz Laporja, Nadler Nežica iz Dolenje vasi, Zorko Edvard iz Beltincev, Osredkar Ana, zabavilja iz Ljubljane, Ukovič Dolores iz Dol. Nemške vasi.

Mladinska matica

— mm Z 2. seje Mladinske matice

1. Na podlagi stenografičnega zapisnika in izjav članov odbora M. M., ki so bili pri skupščini, se je ugotovilo, da je bil sprejet glede vsebine in določanja naklade »Našega roda« in publikacij predlog odseka za tisk.

2. Urednik »Našega roda« in publikacij se odreče honorarju o počitnicah, tajniku pa se na lastno željo zniža honorar.

3. Program urednika za »Naš rod«: Izhajala bo uvodna povest Kriste Hafnerjeve. V ostalem bo imel list nekaj manj beletrije. Namesto rubrike Naši moške, se vpelje rubrika Mlado brstje. — Ostale rubrike bodo: Doma in po svetu, Drobiž, Naše morje, Za pridne roke, Cicibanov rod, Mladina piše. Uvede se tudi glasbena priloga.

Naslovne strani »Našega roda« bodo za vsak mesec nove.

4. Vpeljejo se nagrade za ugankarje v »Našem rodu«.

Ugodne ocene o naših publikacijah sta prinesla tudi »Domači prijatelj« in »Svoboda«. — »Krog« citira na več mestih »Lovrenčičevo« »Tiho življenje«.

Prva številka »Jugoslovenčeta« je prinesla iz lanskimi »Kresničica« prevod črtice »Iz mladih dni«, ki jo je napisala Marija Kmetova. Prevod je izšel pod naslovom »Iz dečjih danov«. Prevodu sledi kratek odstavek o literarnem delu Kmetove.

Naša gospodarska organizacija

— g Tudi penzjonat Uč. doma v Mariboru je začel novo šol. leto s 1. septembrom. Letos je polno zaseden. Ima 33 gojence. Skoro toliko jih je pa moral odkloniti zaradi pomanjkanja prostora. Uresničujejo se torej besede tov. Ganga, ko je lani ob priliki poseta doma rekel, da se bodo ljudje še stekli, ko bodo videli njegovo udobnost in lepoto. Prvo poslovno leto je penzjonat končal z majhnim suficitom kljub temu, da je bil slabo zaseden. K temu so precej pripomogle prenočnine. Od začetka leta pa do konca avgusta je imelo 220 oseb 888 prenočnin. Tudi med počitnicami ni bil nikoli brez gostov. Kuratorij, ki upravlja penzjonat, je imel pod vodstvom tovarišice Mešičkove lani 15 sej. Zaradi polne zasedbe penzionata seveda ni prostora med letom za prenočišča. Pač pa bo ob večjih praznikih in o počitniških dnevih po možnosti rad sprejemal učiteljske goste pod svojo streho.

— g Nova domača stenska šol. slika. Založba Učit. dom v Mariboru je začela že lani z izdajanjem stenskih šol. slik. Lani so izšle slike: svetovna žetev pšenice, 21. decembra, ko je pri nas polne in sliki iz začetnega stvarnega pouka jesen, ki je vzbudila splošno pozornost zaradi originalnega zasnutka in umetniške izvedbe. Saj jo je izdelal naš najboljši folklorist-umetnik g. Maksim Gaspari. Letos je pa ravnokar izšla v isti velikosti njegova slika »zima«, ki v mnogih orisih še prekaša že itak posrečeno sliko »jesen«. Slika nudi prizore iz narave: sankanje, kepanje, drsanje, smučanje, sekanje ledu. Potem se vr-

stijo prizori iz domačega življenja: obisk sv. Miklavža, sv. Trije Kralji, Pust in življenje v Kmečki hiši pozimi. Dasi je slika polna življenja, vendar ni prenatrpana. Vse je naravno in res naše — domače. Vsekakor prekaša slika zdaleka podobno tuje blago bodisi po zamisli, kakor tudi po tiskarniški izvedbi. Tudi cena 70 Din za trpežno opremljeno sliko je v primeru z drugimi zelo nizka. Kratkotrajno: slika daje umetniku, tiskarju in tudi založništvu vse priznanje.

— g Posnemanja vredno. Na priporočilo tov. Stanka Legata, šolskega upravitelja v

Učiteljska knjigarna podružnica

Maribor — Tyrševa ulica št. 44

Ljubljani, je nakazala posojilnica v Logatcu 350 Din učiteljskemu domu v Ljubljani. — Tov. Legatu in posojilnici bodi na tem mestu izrečena najlepša zahvala! Ostali tovariši, ki delujete pri posojilnicah, posnemajte tov. Legata! — Blagajnik Učit. doma.

Stanovska organizacija JUU iz društev:

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO MARI-BOR LEVI BREG je zborovalo dne 6. maja 1933 v Sv. Martinu pri Vurberku ob 10. uri.

Od 86 vpisanih so bili navzoči 43, to je 50%.

G. prof. Baš nadaljuje s predavanjem o zbiranju snovi za kroniko ter v različnih legah kraja samega razlaga, kje in kako iskati vire za isto.

+ JUU SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBOR - MESTO je zborovalo dne 13. junija 1933, na I. dekl. osn. šoli v Mariboru. Izmed 86 članov je bilo 53 navzočih, t. j. 61%.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO MARIBOR DESNI BREG je imelo svoje zborovanje dne 10. junija 1933, v Framu.

Navzočih je bilo 66, t. j. 63%.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V PTUJU je zborovalo 13. marca t. l. v Ptuju.

Navzočih je bilo 99 članov, to je 62,98%.

Debati o dopisih je sledil temeljit referat g. dr. Mubiča o mladinskem sodstvu. Razložil je g. predavatelj navzočim sodnijski postopek napram mladoletnikom ter pojasnil učiteljskemu, kako mu je postopati z mladino v primeru kakih prestopkov, da ne pride v navzkrižje z zakonom.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO V BREŽICAH je zborovalo 20. maja 1933, na Bizeljskem. Navzočih je bilo 26 tovarišev in 2 gosta tov. iz sosednje Šavske banovine.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO SLOVENJ-GRADUC je zborovalo 10. junija 1933.

Ob ¼ na 10 se je zbralo učiteljsketo — 24 po številu na osnovni šli v Podgorju pri Slovenjgradu.

Kot prva točka je bil praktični nastop tamk. šolskega upravitelja tov. Kluglerja Ivana. Obravnaval je predmet zemljepis s prav primerno koncentracijo ostalih predmetov, zlasti zgodovine, spoznavanja prirode in računstva.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V ŠMARJU PRI JELSAH je zborovalo 10. junija 1933, ob 10. uri v Rog. Slatini ob navzočnosti 32 tovarišev t. j. 41%.

Sledilo je predavanje tov. Verka: »Nadaljnje smernice za sodelovanje s sreskimi kmetijskimi referentii«, v katerem se je zavzemal za vzgójno plač dela med kmetijskim prebivalstvom, osobito v pravcu samostojne aktivnosti in nacionalnega čuvstvanja, kar je prva osnova zdravemu združništvu.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO MURSKA SOBOTA je imelo letošnje zaključno zborovanje dne 20. maja v Gornji Lendavi.

Oddelek za učila Ljubljana Maribor

Pred zborovanjem je nastopil pred zbranim učiteljskim gornjelendavski mladinski pevski zbor pod vodstvom tov. A. n. Z. u. p. a. n. o. v. e. in si res osvojil srca poslušalcev. Mlade pevce je vzpodbujevalno nagovoril tov. nadzornik Velnar, za društvo pa je govoril tov. Gabrijeljčič.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V CELJU je zborovalo v soboto, dne 10. junija t. l. Navzočih 166, t. j. 84%.

5. Tov. Tiran je predaval o manj nadarjenih. Predavatelj je obdelal ta pereči problem znanstveno, navedel notranje in zunanje vzroke slabonadarnosti, prikazal ovire in težkoče za učitelja, slabše pogoje za napredovanje normalno razvite dece in škodljiv vpliv za manj nadarjene, ako žive v za njihov duševni razvoj neprimerni atmosferi.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V KOZJEM je zborovalo 10. junija 1933, v Lesični pri Pilštanju. Navzočih 35, to je 76%. Opravičilo se je 7 tovarišev (-ic).

Tov. Mellisova je predavala »O kmetem gospodinjstvu«: Kako je bilo nekdanj, kakšno je danes, odnosno, kako si lahko pomaga za boljše ureditev doma in dela.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FR. P. ZAJEC
izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

Šolske knjige

za vse kategorije šol in po najnovejših izdajah

šolske zvezke

vsakovrstne, za šolske in domače vaje

šolske potrebščine

za vse mogoče šolske zahteve Vam nudi vedno

KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE
LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA 6 — MARIBOR, TYRŠEVA ULICA 44

UGODNOST!

Damske galoše Din 70
Moške galoše Din 75
Damski snežni čevlji Din 100
Moški snežni čevlji Din 110

ANTON KRISPER, LJUBLJANA
MESTNI TRG 26 ♦ STRITARJEVA ULICA 3

DOBRA KNJIGA JE ZLATA VREDNA!

Slovenske nemške
srbohrvaške francoske
češke angleške

in druge

knjige

šolske

znanstvene muzikalne
leposlovne revije

KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE

LJUBLJANA
FRANČIŠKANSKA 6

MARIBOR
TYRŠEVA ULICA 44

Oglejte si zbirko učil

(aparator in stenskih slik)

katero je prejela

podružnica

Učiteljske knjigarne v Mariboru

Priporočamo tvrdke, ki inserirajo v našem glasilu!

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

peljave in usmerjevalno napravo ljubljanske cestne železnice. V Tacnu pod Šmarno goro smo pa obiskali električno vodno centralo.

Ob zaključku tečaja smo sprejeli slušateljsko resolucijo, tičočo se tečaja samega, nastavitve usposobljenih učnih oseb na obrtnih nadaljevalnih šolah in prednosti pri nastavljanju učnih oseb v kraje, kjer obstoje obrtne nadaljevalne šole.

Tročlanska deputacija je izročila resolucijo g. inšpektorju Preslu. V odgovoru je deputaciji objasniti, kako in kaj si on prizadeva, da uredi celotno vprašanje obrtnih nadaljevalnih šol, ki je posebno pereče v današnjih težkih časih. Pereče je trostransko in to za mojstre, vajence in učiteljstvo. Na eni strani stalno pada število vajencev, na drugi strani je pa vedno težja preskrba materialnih sredstev za vzdrževanje obrtnih nadaljevalnih šol.

Deputacija se je zadovoljila z iznešenimi pojasnili ter se je najljubše zahvalila gospodu inšpektorju za njegov trud in tozadevno prizadevanje na polju izboljšanja obrtnih nadaljevalnih šol.

— Praktični učiteljski izpiti na drž. učiteljski šoli v Ljubljani se začnejo v petek 20. oktobra 1933 ob 8. uri. Kandidatje(-tke), ki imajo že najmanj 20 mesecev efektivne službe, naj vložijo pravilno opremljene prošnje za pripravo k izpitu uradnim putem tako, da bodo najpozneje do 17. oktobra t. l. v rokah izpitne komisije. Kasnejše došle prošnje pridejo v poštev šele za prihodnji termin spomladi. — Izpitni odbor. — Ravnateljstvo drž. učiteljske šole v Ljubljani, direktor: N. Marolt.

Brezposelni

učiteljski abiturienti in abiturientke.

Vabimo Vas, da se udeležite tečaja, ki ga bo priredil »Odsek brezposelnih učiteljskih abiturientov« pod okriljem in s pomočjo učiteljskega združenja v dneih 29. in 30. septembra. Vabimo Vas, da prečitajte vse časopisne novice in pošljete prijavo do 25. septembra t. l. Ljubljanske tov. in tovarišice pa prosimo, da se prav tako prijavijo in dajo na razpolago prenočišča za izven ljubljanske tovariše in tovarišice.

»Odsek brezposelnih učiteljskih abiturientov« pri sekciji JUU, Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/l.

— Slovenska matica objavlja, da lahko prejmejo člani letošnje knjige v društveni pisarni (Kongresni trg št. 7) vsak delavnik ob uradnih urah ves mesec september. V oktobru se dostavljajo na dom po raznaški proti dostavnini 2 Din. Informacije zaradi vezave, menjave nevezanih za vezane itd. se dobe v Matici pisarni.

— »Ljudska samopomoč« v Mariboru, reg. pom. blagajna, je imela v nedeljo dne 17. t. m. svoj izredni občni zbor, na katerem so se sprejela nova pravila, na podlagi katerih se bodo sprejemali novi člani. Samo prehodne določbe glede starih članov se niso sprejele, ker ni prišlo do sporazuma. — Izvolila se je izmed navzočih članov tričlanska deputacija, ki bo predložila kr. banski upravi posebno tozadevno prošnjo.

— Dječje tjelesno vaspitanje. Pod tem naslovom bo začel izhajati v Zagrebu nov list. Urejeval ga bo tov. Dušan Bogunović, šolski nadzornik v Zagrebu. List bo mesečnik in bo prinašal za vsak mesec vnaprej metodično obravnavano snov za telovadbo. Poleg tega bo prinašal članke iz ideologije, organizacije in zgodovine sokolstva, nadalje članke o človeškem zdravju, higieni in sportu. List bo obsegal 16 strani in bo znašala naročnina letno 30 Din. Vsi, ki nameravajo list naročiti, naj javijo to na naslov: Dušan M. Bogunović, Zagreb, Bogovičeva ul. 7.

— Gospodinjiski koledar (urednica Utva), ki ga je doslej izdajala 11 let zaporedoma Jugoslovenska matica, izide za leto 1934, koncem oktobra in sicer zopet v isti obliki kakor doslej, s pestro gospodinjisko vsebino. Cena kakor doslej 20 Din za izvod, s poštnino 22 dinarjev. Kdor ga naroči in plača do konca oktobra t. l., ga dobi za 18 Din izvod, s poštnino vred za 20 Din. Naročila in predplačila sprejema urednica Utva - Mila Prunkova, Ljubljana — Mirje 27.

Osebne zadeve

— Napredovali so učitelji(-ce). V VII. skupino: Šabec Angela iz Gore, Žumer Pavla iz Dobrave, Rus Emil iz Kamnika, Hofbek Edmund iz Senovega, Kristan Ljudmila iz Go-

KNJIGARNA

UČITELJSKE TISKARNE

Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

tovlja, Rus Barbara iz Domžal, Vittori Srečo iz Središča, Petelin Jožica od Sv. Barbare, Spicer Julija iz Podlippe, Trdina Frančiška iz Celja, Senica Anton iz Nove Stifte, Perko Vera iz Št. Lovrenca, Makulja Ana iz Kranja, Bežek Marija iz Podbrezja, Zupančič Bernarda iz Ljubljane, Vogrinec Mara iz Dobrene, Logar Franja iz Laporja, Nadler Nežica iz Dolenje vasi, Zorko Edvard iz Beltincev, Osredkar Ana, zabavila iz Ljubljane, Ukovič Dolores iz Dol. Nemske vasi.

Mladinska matica

— mm Z 2. seje Mladinske matice

1. Na podlagi stenografičnega zapisnika in izjav članov odbora M. M., ki so bili pri skupščini, se je ugotovilo, da je bil sprejet glede vsebine in določanja naklade »Našega roda« in publikacij predlog odseka za tisk.

2. Urednik »Našega roda« in publikacij se odreče honorarju o počitnicah, tajniku pa se na lastno željo zniža honorar.

3. Program urednika za »Naš rod«: Izhajala bo uvodna povest Kriste Hafnerjeve. V ostalem bo imel list nekaj manj beletrije. Namesto rubrike Naši možje, se vpelje rubrika Mlado brstje. — Ostale rubrike bodo: Doma in po svetu, Drobiž, Naše morje, Za pridne roke, Cicibanov rod, Mladina piše. Uvede se tudi glasbena priloga.

Naslovne strani »Našega roda« bodo za vsak mesec nove.

4. Vpeljejo se nagrade za ugankarje v »Našem rodu«.

Ugodne ocene o naših publikacijah sta prinesla tudi »Domači prijatelj« in »Svoboda«. — »Krog« citira na več mestih »Lovrenčičovo« »Tiho življenje«.

Prva številka »Jugoslovenčeta« je prinesla iz lanskim »Kresničica« prevod črtice »Iz mladih dni«, ki jo je napisala Marija Kmetova. Prevod je izšel pod naslovom »Iz dečjih danov«. Prevodu sledi kratek odstavek o literarnem delu Kmetove.

Naša gospodarska organizacija

— g Tudi penzjonat Uč. doma v Mariboru je začel novo šol. leto s 1. septembrom. Letos je polno zaseden. Ima 33 gojence. Skoro toliko jih je pa moral odkloniti zaradi pomanjkanja prostora. Uresničujejo se torej besede tov. Gangla, ko je lani ob priliki poseta doma rekel, da se bodo ljudje še stekli, ko bodo videli njegovo udobnost in lepoto. Prvo poslovno leto je penzjonat končal z majhnim suficitom kljub temu, da je bil slabo zaseden. K temu so precej pripomogle prenočnine. Od začetka leta pa do konca avgusta je imelo 220 oseb 888 prenočnin. Tudi med počitnicami ni bil nikoli brez gostov. Kuratorji, ki upravljajo penzjonat, je imel pod vodstvom tovarišice Mešičkove lani 15 sej. Zaradi polne zasedbe penzjonata seveda ni prostora med letom za prenočišča. Pač pa bo ob večjih praznikih in o počitniških dnevih po možnosti rad sprejemal učiteljske goste pod svojo streho.

— g Nova domača stenska šol. slika. Založba Učit. dom v Mariboru je začela že lani z izdajanjem stenskih šol. slik. Lani so izšle slike: svetovna žetev pšenice, 21. decembra, ko je pri nas polde in sliki iz začetnega stvarnega pouka jesen, ki je vzbudila splošno pozornost zaradi originalnega zasnutka in umetniške izvedbe. Saj jo je izdelal naš najboljši folklorist-umetnik g. Maksim Gaspari. Letos je pa ravnokar izšla v isti velikosti njegova slika »zima«, ki v mnogih orisih še prekaša že itak posrečeno sliko »jesen«. Slika nudi prizore iz narave: sankanje, kepanje, drsanje, smučanje, sekanje ledu. Potem se vr-

stijo prizori iz domačega življenja: obisk sv. Miklavža, sv. Trije Kralji, Pust in življenje v Kmečki hiši pozimi. Dasi je slika polna življenja, vendar ni prenatrpana. Vse je naravno in res naše — domače. Vsekakor prekaša slika zdaleka podobno tuje blago bodisi po zamisli, kakor tudi po tiskarniški izvedbi. Tudi cena 70 Din za trpežno opremljeno sliko je v primeri z drugimi zelo nizka. Kratkoterminalno: slika daje umetniku, tiskarni in tudi založništvu vse priznanje.

— g Posnemanja vredno. Na priporočilo tov. Stanka Legata, šolskega upravitelja v

Učiteljska knjigarna podružnica

Maribor — Tyrševa ulica šte. 44

Ljubljani, je nakazala posojilnica v Logatcu 350 Din Učiteljskemu domu v Ljubljani. — Tov. Legatu in posojilnici bodi na tem mestu izrečena najlepša zahvala! Ostali tovariši, ki delujete pri posojilnicah, posnemajte tov. Legata! — Blagajnik Učit. doma.

Stanovska organizacija JUU iz društev:

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO MARI-BOR LEVI BREG je zborovalo dne 6. maja 1933 v Sv. Martinu pri Vurberku ob 10. uri.

Od 86 vpisanih so bili navzoči 43, to je 50%.

G. prof. Baš nadaljuje s predavanjem o zbiranju snovi za kroniko ter v različnih legah kraja samega razlaga, kje in kako iskati vire za isto.

+ JUU SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBOR - MESTO je zborovalo dne 13. junija 1933, na I. dekl. osn. šoli v Mariboru. Izmed 86 članov je bilo 53 navzočih, t. j. 61,5%.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO MARIBOR DESNI BREG je imelo svoje zborovanje dne 10. junija 1933, v Framu.

Navzočih je bilo 66, t. j. 63%.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V PTUJU je zborovalo 13. marca t. l. v Ptujju.

Navzočih je bilo 99 članov, to je 62,98%.

Debati o dopisih je sledil temeljit referat g. dr. Mubiča o mladinskem sodstvu. Razložil je g. predavatelj navzočim sodnijski postopek napram mladoletnikom ter pojasnil učiteljskemu, kako mu je postopati z mladino v primeru kakih prestopkov, da ne pride v navzkrižje z zakonom.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO V BREŽICAH je zborovalo 20. maja 1933, na Bizejskem. Navzočih je bilo 26 tovarišev in 2 gosta tov. iz sosednje Šavske banovine.

+JUU SRESKO DRUŠTVO SLOVENJ-GRADEC je zborovalo 10. junija 1933.

Ob ¾ na 10 se je zbralo učiteljstvo — 24 po številu na osnovni šli v Podgorju pri Slovenjgradu.

Kot prva točka je bil praktični nastop tamk. šolskega upravitelja tov. Kluglerja Ivana. Obravnaval je predmet zemljepis s prav primerno koncentracijo ostalih predmetov, zlasti zgodovine, spoznavanja prirode in računstva.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V ŠMARJU PRI JELSAH je zborovalo 10. junija 1933, ob 10. uri v Rog. Slatini ob navzočnosti 32 tovarišev t. j. 41%.

Sledilo je predavanje tov. Verka: »Nadaljnje smernice za sodelovanje s sreskimi kmetijskimi referenti«, v katerem se je zavzemal za vzgajno plat dela med kmetijskim prebivalstvom, osobito v pravcu samostojne aktivnosti in nacionalnega čuvstvomstva, kar je prva osnova zdravemu združništvu.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO MURSKA SOBOTA je imelo letošnje zaključno zborovanje dne 20. maja v Gornji Lendavi.

Oddelek za učila Ljubljana Maribor

Pred zborovanjem je nastopil pred zbranim učiteljstvom gornjelendavski mladinski pevski zbor pod vodstvom tov. Ane Zupanove in si res osvojil srca poslušalcev. Mlade pevce je vzpodbujevalno nagovoril tov. nadzornik Velnar, za društvo pa je govoril tov. Gabrijelčič.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V CELJU je zborovalo v soboto, dne 10. junija t. l. Navzočih 166, t. j. 84%.

5. Tov. Tiran je predaval o manj nadarjenih. Predavatelj je obdelal ta pereči problem znanstveno, navedel notranje in zunanje vzroke slabonadarjenosti, prikazal ovire in težkoče za učitelja, slabše pogoje za napredovanje normalno razvite dece in škodljiv vpliv za manj nadarjene, ako žive v za njihov duševni razvoj neprimerni atmosferi.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V KOZJEM je zborovalo 10. junija 1933, v Lesični pri Pilštanju. Navzočih 35, to je 76%. Opravičilo se je 7 tovarišev (-ic).

Tov. Mellisova je predavala »O kmetiskem gospodinjstvu«. Kako je bilo nekdanj, kakšno je danes, odnosno, kako si lahko pomaga za boljše ureditev doma in dela.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FR. P. ZAJEC

izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, foto-aparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

Šolske knjige

za vse kategorije šol in po najnovejših izdajah

Šolske zvezke

vsakovrstne, za šolske in domače vaje

Šolske potrebščine

za vse mogoče šolske zahteve Vam nudi vedno

KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA 6 — MARIBOR, TYRŠEVA ULICA 44

UGODNOST!

Damske galoše Din 70
Moške galoše Din 75
Damski snežni čevlji Din 100
Moški snežni čevlji Din 110

ANTON KRISPER, LJUBLJANA
MESTNI TRG 26 ♦ STRITARJEVA ULICA 3

DOBRA KNJIGA JE ZLATA VREDNA!

Slovenske
srbohrvaške
češke

nemške
francoske
angleške

in druge

knjige

šolske

znanstvene
leposlovne

muzikalne
revije

KNJIGARNA
UČITELJSKE
TISKARNE

LJUBLJANA
FRANČIŠKANSKA 6

MARIBOR
TYRŠEVA ULICA 44

Oglejte si zbirko učil

(aparator in stenskih slik)

katere je prejela

podružnica

Učiteljske knjigarne v Mariboru

Priporočamo trdke, ki inserirajo v našem glasilu!

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

peljave in usmerjevalno napravo ljubljanske cestne železnice. V Tacnu pod Šmarno goro smo pa obiskali električno vodno centralo.

Ob zaključku tečaja smo sprejeli sluhateljke resolucijo, tihočo se tečaja samega, nastavitve usposobljenih učnih oseb na obrtnih nadaljevalnih šolah in prednosti pri nastavljanju učnih oseb v kraje, kjer obstoje obrtne nadaljevalne šole.

Tročlanska deputacija je izročila resolucijo g. inšpektorju Preslu. V odgovoru je deputaciji objasnili, kako in kaj si on prizadeva, da uredi celotno vprašanje obrtnih nadaljevalnih šol, ki je posebno pereče v današnjih težkih časih. Pereče je trostransko in to za mojstre, vajence in učiteljsko. Na eni strani stalno pada število vajencev, na drugi strani je pa vedno težja preskrba materialnih sredstev za vzdrževanje obrtnih nadaljevalnih šol.

Deputacija se je zadovoljila z iznešenimi pojasnili ter se je najljubše zahvalila gospodu inšpektorju za njegov trud in tozadevno prizadevanje na polju izboljšanja obrtnih nadaljevalnih šol.

— Praktični učiteljski izpiti na drž. učiteljski šoli v Ljubljani se začno v petek 20. oktobra 1933 ob 8. uri. Kandidatje(-tke), ki imajo že najmanj 20 mesecev efektivne službe, naj vložijo pravilno opremljene prošnje za pripust k izpitu uradnim potem tako, da bodo najpozneje do 17. oktobra t. l. v rokah izpitne komisije. Kasnejše došle prošnje pridejo v poštev šele za prihodnji termin spomladi. — Izpitni odbor. — Ravnateljstvo drž. učiteljske šole v Ljubljani, direktor: N. Marolt.

Brezposelni

učiteljski abiturienti in abiturientke.

Vabimo Vas, da se udeležite tečaja, ki ga bo priredil »Odsek brezposelnih učiteljskih abiturientov« pod okriljem in s pomočjo učiteljskega združenja v dneih 29. in 30. septembra. Vabimo Vas, da prečitate vse časopisne novice in pošljete prijave do 25. septembra t. l. Ljubljanske tov. in tovarišice pa prosimo, da se prav tako prijavijo in dajo na razpolago prenočišča za izven ljubljanske tovarise in tovarišice.

»Odsek brezposelnih učiteljskih abiturientov« pri sekciji JUU, Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/l.

— Slovenska matica objavlja, da lahko prejmejo člani letošnje knjige v društveni pisarni (Kongresni trg št. 7) vsak delavnik ob uradnih urah ves mesec september. V oktobru se dostavljajo na dom po raznaški proti dostavnini 2 Din. Informacije zaradi vezave, menjave nevezanih za vezane itd. se dobe v Matici pisarni.

— »Ljudska samopomoč« v Mariboru, reg. pom. blagajna, je imela v nedeljo dne 17. t. m. svoj izredni občni zbor, na katerem so se sprejela nova pravila, na podlagi katerih se bodo sprejemali novi člani. Samo prehodne določbe glede starih članov se niso sprejele, ker ni prišlo do sporazuma. — Izvolila se je izmed navzočih članov tričlanska deputacija, ki bo predložila kr. banski upravi posebno tozadevno prošnjo.

— Dječje tjelesno vaspitanje. Pod tem naslovom bo začel izhajati v Zagrebu nov list. Urejeval ga bo tov. Dušan Bogunović, šolski nadzornik v Zagrebu. List bo mesečnik in bo prinašal za vsak mesec vnaprej metodično obravnavano snov za telovadbo. Poleg tega bo prinašal članke iz ideologije, organizacije in zgodovine sokolstva, nadalje članke o človeškem zdravju, higieni in sportu. List bo obsegal 16 strani in bo znašala naročnina letno 30 Din. Vsi, ki nameravajo list naročiti, naj javijo to na naslov: Dušan M. Bogunović, Zagreb, Bogovičeva ul. 7.

— Gospodinjski koledar (urednica Utva), ki ga je doslej izdajala 11 let zaporedoma Jugoslovenska matica, izide za leto 1934, koncem oktobra in sicer zopet v isti obliki kakor doslej, s pestro gospodinjstvo vsebino. Cena kakor doslej 20 Din za izvod, s poštino 22 dinarjev. Kdor ga naroči in plača do konca oktobra t. l., ga dobi za 18 Din izvod, s poštino vred za 20 Din. Naročila in predplačila sprejema urednica Utva - Mila Prunkova, Ljubljana — Mirje 27.

Osebne zadeve

— Napredovali so učitelji(-ce). V VII. skupino: Šabec Angela iz Gore, Žumer Pavla iz Dobrave, Rus Emil iz Kamnika, Hofbek Edmund iz Senovega, Kristan Ljudmila iz Go-

KNJIGARNA

UČITELJSKE TISKARNE
Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

tovlja, Rus Barbara iz Domžal, Vittori Srečo iz Središča, Petelin Jožica od Sv. Barbare, Spicer Julija iz Podlipa, Trdina Frančiška iz Celja, Senica Anton iz Nove Štife, Perko Vera iz Št. Lovrenca, Makulja Ana iz Kranja, Bežek Marija iz Podbrezja, Zupančič Bernarda iz Ljubljane, Vogrinec Mara iz Doberne, Logar Franja iz Laporja, Nadler Nežica iz Dolenje vasi, Zorko Edvard iz Beltincev, Osredkar Ana, zabavilja iz Ljubljane, Ukovič Dolores iz Dol. Nemške vasi.

Mladinska matica

— mm Z 2. seje Mladinske matice

1. Na podlagi stenografičnega zapisnika in izjav članov odbora M. M., ki so bili pri skupščini, se je ugotovilo, da je bil sprejet glede vsebine in določanja naklade »Našega roda« in publikacij predlog odseka za tisk.

2. Urednik »Našega roda« in publikacij se odreče honorarju o počitnicah, tajniku pa se na lastno željo zniža honorar.

3. Program urednika za »Naš rod«: Izhajala bo uvodna povest Kriste Hafnerjeve. V ostalem bo imel list nekaj manj beletrije. Namesto rubrike Naši možje, se vpelje rubrika Mlado brstje. — Ostale rubrike bodo: Doma in po svetu, Drobiž, Naše morje, Za pridne roke, Cicibanov rod, Mladina piše. Uvede se tudi glasbena priloga.

Naslovne strani »Našega roda« bodo za vsak mesec nove.

4. Vpeljejo se nagrade za ugankarje v »Našem rodu«.

Ugodne ocene o naših publikacijah sta prinesla tudi »Domači prijatelj« in »Svoboda«. — »Krog« citira na več mestih »Lovrenčičevo« »Tiho življenje«.

Prva številka »Jugoslovenčeta« je prinesla iz lanskih »Kresniček« prevod črtice »Iz mladih dni«, ki jo je napisala Marija Kmetova. Prevod je izšel pod naslovom »Iz dečjih dan«. Prevodu sledi kratek odstavek o literarnem delu Kmetove.

Naša gospodarska organizacija

— g Tudi penzionat Uč. doma v Mariboru je začel novo šol. leto s 1. septembrom. Letos je polno zaseden. Ima 33 gojence. Skoro toliko jih je pa moral odkloniti zaradi pomanjkanja prostora. Uresničujejo se torej besede tov. Gangla, ko je lani ob priliki poseta doma rekel, da se bodo ljudje še stekli, ko bodo videli njegovo udobnost in lepoto. Prvo poslovno leto je penzionat končal z majhnim suficitom kljub temu, da je bil slabo zaseden. K temu so precej pripomogle prenočnine. Od začetka leta pa do konca avgusta je imelo 220 oseb 888 prenočnin. Tudi med počitnicami ni bil nikoli brez gostov. Kuratorji, ki upravljajo penzionat, je imel pod vodstvom tovarišice Mešičkove lani 15 sej. Zaradi polne zasedbe penzionata seveda ni prostora med letom za prenočišča. Pač pa bo ob večjih praznikih in o počitniških dnevih po možnosti rad sprejemal učiteljske goste pod svojo streho.

— g Nova domača stenska šol. slika. Založba Učit. dom v Mariboru je začela že lani z izdajanjem stenskih šol. slik. Lani so izšle slike: svetovna žetev pšenice, 21. decembra, ko je pri nas polne in sliki iz začetnega stvarnega pouka jesen, ki je vzbudila splošno pozornost zaradi originalnega zasnutka in umetniške izvedbe. Saj jo je izdelal naš najboljši folklorist-umetnik g. Maksim Gaspari. Letos je pa ravnokar izšla v isti velikosti njegova slika »zima«, ki v mnogih orisih še prekaša že itak posrečeno sliko »jesen«. Slika nudi prizore iz narave: sankanje, kepanje, drsanje, smučanje, sekanje ledu. Potem se vr-

stijo prizori iz domačega življenja: obisk sv. Miklavža, sv. Trije Kralji, Pust in življenje v Kmečki hiši pozimi. Dasi je slika polna življenja, vendar ni prenatrpana. Vse je naravno in res naše — domače. Vsekakor prekaša slika zdaleka podobno tuje blago bodisi po zamisli, kakor tudi po tiskarski izvedbi. Tudi cena 70 Din za trpežno opremljeno sliko je v primeri z drugimi zelo nizka. Kratkotrajno: slika daje umetniku, tiskarju in tudi založništvu vse priznanje.

— g Posnemanja vredno. Na priporočilo tov. Stanka Legata, šolskega upravitelja v

Učiteljska knjigarna podružnica

Maribor — Tyrševa ulica št. 44

Ljubljani, je nakazala posojilnica v Logatcu 350 Din Učiteljskemu domu v Ljubljani. — Tov. Legatu in posojilnici bodi na tem mestu izrečena najlepša zahvala! Ostali tovariši, ki delujete pri posojilnicah, posnemajte tov. Legata! — Blagajnik Učit. doma.

Stanovska organizacija JUU iz društev:

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO MARI-BOR LEVI BREG je zborovalo dne 6. maja 1933 v Sv. Martinu pri Vurberku ob 10. uri.

Od 86 vpisanih so bili navzoči 43, to je 50%.

G. prof. Baš nadaljuje s predavanjem o zbiranju snovi za kroniko ter v različnih legah kraja samega razlaga, kje in kako iskati vire za isto.

+ JUU SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBOR - MESTO je zborovalo dne 13. junija 1933. na I. dekl. osn. šoli v Mariboru. Izmed 86 članov je bilo 53 navzočih, t. j. 61,5%.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO MARIBOR DESNI BREG je imelo svoje zborovanje dne 10. junija 1933. v Framu.

Navzočih je bilo 66, t. j. 63%.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V PTUJU je zborovalo 13. marca t. l. v Ptujju.

Navzočih je bilo 99 članov, to je 62,98%.

Debatni o dopisih je sledil temeljit referat g. dr. Mubiča o mladinskem sodstvu. Razložil je g. predavatelj navzočim sodniški postopek napram mladoletnikom ter pojasnil učiteljsko, kako mu je postopati z mladino v primeru kakih prestopkov, da ne pride v navzkrižje z zakonom.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO V BRE-ZICAH je zborovalo 20. maja 1933. na Bizelj-skem. Navzočih je bilo 26 tovarišev in 2 gosta tov. iz sosednje Šavske banovine.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO SLOVENJ-GRADUC je zborovalo 10. junija 1933.

Ob ¾ na 10 se je zbralo učiteljsko — 24 po številu na osnovni šli v Podgorju pri Slovenjgradu.

Kot prva točka je bil praktični nastop tamk. šolskega upravitelja tov. Kluglerja Ivana. Obravnaval je predmet zemljepis s prav primerno koncentracijo ostalih predmetov, zlasti zgodovine, spoznavanja prirode in računstva.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V ŠMARJU PRI JELSAH je zborovalo 10. junija 1933. ob 10. uri v Rog. Slatini ob navzočnosti 32 tovarišev t. j. 41%.

Sledilo je predavanje tov. Verka: »Nadaljnje smernice za sodelovanje s sreskimi kmetijskimi referenti«, v katerem se je zavzemal za vzgajno plat dela med kmetijskim prebivalstvom, osobito v pravcu samostojne aktivnosti in nacionalnega čuvstva, kar je prva osnova zdravemu združenju.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO MURSKA SOBOTA je imelo letošnje zaključno zborovanje dne 20. maja v Gornji Lendavi.

Oddelek za učila Ljubljana Maribor

Pred zborovanjem je nastopil pred zbranim učiteljskim gornjelendavski mladinski pevski zbor pod vodstvom tov. Ane Zupanove in si res osvojil srca poslušalcev. Mlade pevce je vzpodbujevalno nagovoril tov. nadzornik Velnar, za društvo pa je govoril tov. Gabrijeljčič.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V CELJU je zborovalo v soboto, dne 10. junija t. l. Navzočih 166, t. j. 84%.

5. Tov. Tiran je predaval o manj nadarjenih. Predavatelj je obdelal ta pereči problem znanstveno, navedel notranje in zunanje vzroke slabonadarnosti, prikazal ovire in težkoče za učitelja, slabše pogoje za napredovanje normalno razvite dece in škodljiv vpliv za manj nadarjene, ako žive v za njihov duševni razvoj neprimerni atmosferi.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V KOZJEM je zborovalo 10. junija 1933. v Lesični pri Pilštanju. Navzočih 35, to je 76%. Opravičilo se je 7 tovarišev (-ic).

Tov. Mellisova je predavala »O kmetijskem gospodinjstvu«: Kako je bilo nekdanj, kakšno je danes, odnosno, kako si lahko pomaga za boljše ureditev doma in dela.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FR. P. ZAJEC

izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

Šolske knjige

za vse kategorije šol in po najnovejših izdajah

Šolske zvezke

vsakovrstne, za šolske in domače vaje

Šolske potrebščine

za vse mogoče šolske zahteve Vam nudi vedno

KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA 6 — MARIBOR, TYRŠEVA ULICA 44

UGODNOST!

Damske galoše Din 70
Moške galoše Din 75
Damski snežni čevlji Din 100
Moški snežni čevlji Din 110

ANTON KRISPER, LJUBLJANA
MESTNI TRG 26 ♦ STRITARJEVA ULICA 3

DOBRA KNJIGA JE ZLATA VREDNA!

Slovenske nemške
srbohrvaške francoske
češke angleške

in druge
knjige

šolske
znanstvene muzikalije
leposlovne revije

KNJIGARNA
UČITELJSKE
TISKARNE

LJUBLJANA
FRANČIŠKANSKA 6

MARIBOR
TYRŠEVA ULICA 44

Oglejte si zbirko učil

(aparatur in stenskih slik)
katere je prejela

podružnica

Učiteljske knjigarne v Mariboru

Priporočamo trdke, ki inserirajo v našem glasilu!

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

peljave in usmerjevalno napravo ljubljanske cestne železnice. V Tacnu pod Šmarno goro smo pa obiskali električno vodno centralo.

Ob zaključku tečaja smo sprejeli sluhatelji resolucijo, tihočo se tečaja samega, nastavitve usposobljenih učnih oseb na obrtnih nadaljevalnih šolah in prednosti pri nastavljanju učnih oseb v kraje, kjer obstoje obrtne nadaljevalne šole.

Tročlanska deputacija je izročila resolucijo g. inšpektorju Preslu. V odgovoru je deputaciji objasnili, kako in kaj si on prizadeva, da uredi celotno vprašanje obrtnih nadaljevalnih šol, ki je posebno pereče v današnjih težkih časih. Pereče je trostransko in to za mojstre, vajence in učiteljstvo. Na eni strani stalno pada število vajencev, na drugi strani je pa vedno težja preskrba materialnih sredstev za vzdrževanje obrtnih nadaljevalnih šol.

Deputacija se je zadovoljila z iznešenimi pojasnili ter se je najljubše zahvalila gospodu inšpektorju za njegov trud in tozadevno prizadevanje na polju izboljšanja obrtnih nadaljevalnih šol.

— Praktični učiteljski izpiti na drž. učiteljski šoli v Ljubljani se začnejo v petek 20. oktobra 1933 ob 8. uri. Kandidatje (tke), ki imajo že najmanj 20 mesecev efektivne službe, naj vložijo pravilno opremljene prošnje za pripust k izpitu uradnim potom tako, da bodo najpozneje do 17. oktobra t. l. v rokah izpitne komisije. Kasnejše došle prošnje pridejo v poštev šele za prihodnji termin spomladi. — Izpitni odbor. — Ravnateljstvo drž. učiteljske šole v Ljubljani, direktor: N. Marolt.

Brezposelni učiteljski abiturienti in abiturientke.

Vabimo Vas, da se udeležite tečaja, ki ga bo priredil »Odsek brezposelnih učiteljskih abiturientov« pod okriljem in s pomočjo učiteljskega združenja v dneh 29. in 30. septembra. Vabimo Vas, da prečitate vse časopisne novice in pošljete prijave do 25. septembra t. l. Ljubljanske tov. in tovarišice pa prosimo, da se prav tako prijavijo in dajo na razpolago prenočišča za izven ljubljanske tovariše in tovarišice.

»Odsek brezposelnih učiteljskih abiturientov« pri sekciji JUU, Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/l.

— Slovenska matica objavlja, da lahko prejmejo člani letošnje knjige v društveni pisarni (Kongresni trg št. 7) vsak delavnik ob uradnih urah ves mesec september. V oktobru se dostavljajo na dom po raznaškali proti dostavnini 2 Din. Informacije zaradi vezave, menjave nevezanih za vezane itd. se dobe v Matični pisarni.

— »Ljudska samopomoč« v Mariboru, reg. pom. blagajna, je imela v nedeljo dne 17. t. m. svoj izredni občni zbor, na katerem so se sprejela nova pravila, na podlagi katerih se bodo sprejemali novi člani. Samo prehodne določbe glede starih članov se niso sprejele, ker ni prišlo do sporazuma. — Izvolila se je izmed navzočih članov tričlanska deputacija, ki bo predložila kr. banski upravi posebno tozadevno prošnjo.

— Dječje tjelesno vaspitanje. Pod tem naslovom bo začel izhajati v Zagrebu nov list. Urejeval ga bo tov. Dušan Bogunović, šolski nadzornik v Zagrebu. List bo mesečnik in bo prinašal za vsak mesec vnaprej metodično obravnavano snov za telovadbo. Poleg tega bo prinašal članke iz ideologije, organizacije in zgodovine sokolstva, nadalje članke o človeškem zdravju, higieni in sportu. List bo obsegal 16 strani in bo znašala naročnina letno 30 Din. Vsi, ki nameravajo list naročiti, naj javijo to na naslov: Dušan M. Bogunović, Zagreb, Bogovičeva ul. 7.

— Gospodinjiski koledar (urednica Utva), ki ga je doslej izdajala 11 let zaporedoma Jugoslovenska matica, izide za leto 1934, koncem oktobra in sicer zopet v isti obliki kakor doslej, s pestro gospodinjisko vsebino. Cena kakor doslej 20 Din za izvod, s poštnino 22 dinarjev. Kdor ga naroči in plača do konca oktobra t. l., ga dobi za 18 Din izvod, s poštnino vred za 20 Din. Naročila in predplačila sprejema urednica Utva - Mila Prunkova, Ljubljana — Mirje 27.

Osebne zadeve

— Napredovali so učitelji(ce). V VII. skupino: Šabec Angela iz Gore, Zumer Pavla iz Dobrave, Rus Emil iz Kamnika, Hofbek Edmund iz Senovega, Kristan Ljudmila iz Go-

KNJIGARNA

UČITELJSKE TISKARNE
Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

tovlja, Rus Barbara iz Domžal, Vittori Srečo iz Središča, Petelin Jožica od Sv. Barbare, Spicer Julija iz Podlippe, Trdina Frančiška iz Celja, Senica Anton iz Nove Stifte, Perko Vera iz Št. Lovrenca, Makulja Ana iz Kranja, Bežek Marija iz Podbrezja, Zupančič Bernarda iz Ljubljane, Vogrinčič Mara iz Doberne, Logar Franja iz Laporja, Nadler Nežica iz Dolenje vasi, Zorko Edvard iz Beltincev, Osredkar Ana, zabavilja iz Ljubljane, Ukovič Dolores iz Dol. Nemske vasi.

Mladinska matica

— mm Z 2. seje Mladinske matice

1. Na podlagi stenografičnega zapisnika in izjav članov odbora M. M., ki so bili pri skupščini, se je ugotovilo, da je bil sprejet glede vsebine in določanja naklade »Našega roda« in publikacij predlog odseka za tisk.

2. Urednik »Našega roda« in publikacij se odreče honorarju o počitnicah, tajniku pa se na lastno željo zniža honorar.

3. Program urednika za »Naš rod«: Izhajala bo uvodna povest Kriste Hafnerjeve. V ostalem bo imel list nekaj manj beletrije. Namesto rubrike Naši možje, se vpelje rubrika Mlado brstje. — Ostale rubrike bodo: Doma in po svetu, Drobiž, Naše morje, Za pridne roke, Cicibanov rod, Mladina piše. Uvede se tudi glasbena priloga.

Naslovne strani »Našega roda« bodo za vsak mesec nove.

4. Vpeljejo se nagrade za ugankarje v »Našem rodu«.

Ugodne ocene o naših publikacijah sta prinesla tudi »Domači prijatelj« in »Svoboda«. — »Krog« citira na več mestih »Lovrenčičevo« »Tiho življenje«.

Prva številka »Jugoslovenčeta« je prinesla iz lanskim »Kresnič« prevod črtice »Iz mladim dnem«, ki jo je napisala Marija Kmetova. Prevod je izšel pod naslovom »Iz dečjih danam«. Prevodu sledi kratek odstavek o literarnem delu Kmetove.

Naša gospodarska organizacija

— g Tudi penzionat Uč. doma v Mariboru je začel novo šol. leto s 1. septembrom. Letos je polno zaseden. Ima 33 gojence. Skoro toliko jih je pa moral odkloniti zaradi pomanjkanja prostora. Uresničujejo se torej besede tov. Gangla, ko je lani ob priliki poseta doma rekel, da se bodo ljudje še stegli, ko bodo videli njegovo udobnost in lepoto. Prvo poslovno leto je penzionat končal z majhnim suficitom kljub temu, da je bil slabo zaseden. K temu so precej pripomogle prenočnine. Od začetka leta pa do konca avgusta je imelo 220 oseb 888 prenočnin. Tudi med počitnicami ni bil nikoli brez gostov. Kuratorji, ki upravljajo penzionat, je imel pod vodstvom tovarišice Mešičkove lani 15 sej. Zaradi polne zasedbe penzionata seveda ni prostora med letom za prenočišča. Pač pa bo ob večjih praznikih in o počitniških dnevih po možnosti rad sprejemal učiteljske goste pod svojo streho.

— g Nova domača stenska šol. slika. Založba Učit. dom v Mariboru je začela že lani z izdajanjem stenskih šol. slik. Lani so izšle slike: svetovna žetev pšenice, 21. decembra, ko je pri nas polnje in sliki iz začetnega stvarnega pouka jesen, ki je vzbudila splošno pozornost zaradi originalnega zasnutka in umetniške izvedbe. Saj jo je izdelal naš najboljši folklorist-umetnik g. Maksim Gaspari. Letos je pa ravnokar izšla v isti velikosti njegova slika »zimam«, ki v mnogih orisih še prekaša že itak posrečeno sliko »jesen«. Slika nudi prizore iz narave: sankanje, kepanje, drsanje, smučanje, sekanje ledu. Potem se vr-

stijo prizori iz domačega življenja: obisk sv. Miklavža, sv. Trije Kralji, Pust in življenje v Kmečki hiši pozimi. Dasi je slika polna življenja, vendar ni prenatrpana. Vse je naravno in res naše — domače. Vsekakor prekaša slika zdaleka podobno tuje blago bodisi po zamisli, kakor tudi po tiskarski izvedbi. Tudi cena 70 Din za trpežno opremljeno sliko je v primeri z drugimi zelo nizka. Kratkoterminalno: slika daje umetniku, tiskarju in tudi založništvu vse priznanje.

— g Posnemanja vredno. Na priporočilo tov. Stanka Legata, šolskega upravitelja v

Učiteljska knjigarna podružnica

Maribor — Tyrševa ulica št. 44

Ljubljani, je nakazala posojilnica v Logatcu 350 Din Učiteljskemu domu v Ljubljani. — Tov. Legatu in posojilnici bodi na tem mestu izrečena najlepša zahvala! Ostali tovariši, ki delujete pri posojilnicah, posnemajte tov. Legata! — Blagajnik Učit. doma.

Stanovska organizacija JUU iz društev:

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO MARIBOR LEVI BREG je zborovalo dne 6. maja 1933 v Sv. Martinu pri Vurberku ob 10. uri.

Od 86 vpisanih so bili navzoči 43, to je 50%.

G. prof. Baš nadaljuje s predavanjem o zbiranju snovi za kroniko ter v različnih legah kraja samega razlaga, kje in kako iskati vire za isto.

+ JUU SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBOR - MESTO je zborovalo dne 13. junija 1933, na I. dekl. osn. šoli v Mariboru. Izmed 86 članov je bilo 53 navzočih, t. j. 61%.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO MARIBOR DESNI BREG je imelo svoje zborovanje dne 10. junija 1933, v Framu.

Navzočih je bilo 66, t. j. 63%.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V PTUJU je zborovalo 13. marca t. l. v Ptuj.

Navzočih je bilo 99 članov, to je 62,98%. Debatu o dopisih je sledil temeljit referat g. dr. Mubiča o mladinskem sodstvu. Razložil je g. predavatelj navzočim sodnijski postopek napram mladoletnikom ter pojasnil učiteljsko, kako mu je postopati z mladino v primeru kakih prestopkov, da ne pride v navzkrižje z zakonom.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO V BREŽICAH je zborovalo 20. maja 1933, na Bizeljškem. Navzočih je bilo 26 tovarišev in 2 gosta tov. iz sosednje Šavske banovine.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO SLOVENJGRADU je zborovalo 10. junija 1933.

Ob 3/4 na 10 se je zbralo učiteljstvo — 24 po številu na osnovni šli v Podgorju pri Slovenjgradu.

Kot prva točka je bil praktični nastop tamk. šolskega upravitelja tov. Kluglerja Ivana. Obravnaval je predmet zemljepis s prav primerno koncentracijo ostalih predmetov, zlasti zgodovine, spoznavanja prirode in računstva.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V ŠMARJU PRI JELSAH je zborovalo 10. junija 1933, ob 10. uri v Rog. Slatini ob navzočnosti 32 tovarišev t. j. 41%.

Sledilo je predavanje tov. Verka: »Nadaljnje smernice za sodelovanje s sreskimi kmetijskimi referenti«, v katerem se je zavzemal za vzgajno plat dela med kmetijskim prebivalstvom, osobito v pravcu samostojne aktivnosti in nacionalnega čuvstva, kar je prva osnova zdravemu združništvu.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO MURSKA SOBOTA je imelo letošnje zaključno zborovanje dne 20. maja v Gornji Lendavi.

Oddelek za učila Ljubljana Maribor

Pred zborovanjem je nastopil pred zbranim učiteljstvom gornjelendavski mladinski pevski zbor pod vodstvom tov. Ane Zupanove in si res osvojil srca poslušalcev. Mlade pevce je vzpodbujevalno nagovoril tov. nadzornik Velnar, za društvo pa je govoril tov. Gabrijelčič.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V CELJU je zborovalo v soboto, dne 10. junija t. l. Navzočih 166, t. j. 84%.

5. Tov. Tiran je predaval o manj nadarjenih. Predavatelj je obdelal ta pereči problem znanstveno, navedel notranje in zunanje vzroke slabonadarnosti, prikazal ovire in težkoče za učitelja, slabše pogoje za napredovanje normalno razvite dece in škodljiv vpliv za manj nadarjene, ako žive v za njihov duševni razvoj neprimerni atmosferi.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V KOZJEM je zborovalo 10. junija 1933, v Lesični pri Pilštanju. Navzočih 35, to je 76%. Opravičilo se je 7 tovarišev (-ic).

Tov. Mellisova je predavala »O kmetjskem gospodinjstvu«: Kako je bilo nekdanj, kakšno je danes, odnosno, kako si lahko pomaga za boljše ureditev doma in dela.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FR. P. ZAJEC
izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporočila: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

Šolske knjige

za vse kategorije šol in po najnovejših izdajah

šolske zvezke

vsakovrstne, za šolske in domače vaje

šolske potrebščine

za vse mogoče šolske zahteve Vam nudi vedno

KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA 6 — MARIBOR, TYRŠEVA ULICA 44

UGODNOST!

Damske galoše Din 70
Moške galoše Din 75
Damski snežni čevlji Din 100
Moški snežni čevlji Din 110

ANTON KRISPER, LJUBLJANA
MESTNI TRG 26 ♦ STRITARJEVA ULICA 3

DOBRA KNJIGA JE ZLATA VREDNA!

Slovenske nemške
srbohrvaške francoske
češke angleške
in druge
knjige
šolske
znanstvene muzikalne
leposlovne revije

KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE

LJUBLJANA
FRANČIŠKANSKA 6

MARIBOR
TYRŠEVA ULICA 44

Oglejte si zbirko učil

(aparatur in stenskih slik)

katero je prejela

podružnica

Učiteljske knjigarne v Mariboru

Priporočamo trdke, ki inserirajo v našem glasilu!

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

peljave in usmerjevalno napravo ljubljanske cestne železnice. V Tacnu pod Šmarno goro smo pa obiskali električno vodno centralo.

Ob zaključku tečaja smo sprejeli slušateljke resolucijo, tičoče se tečaja samega, nastavitve usposobljenih učnih oseb na obrtnih nadaljevalnih šolah in prednosti pri nastavljanju učnih oseb v kraje, kjer obstoje obrtne nadaljevalne šole.

Tročlanska deputacija je izročila resolucijo g. inšpektorju Preslu. V odgovoru je deputaciji objasniti, kako in kaj si on prizadeva, da uredi celotno vprašanje obrtnih nadaljevalnih šol, ki je posebno pereče v današnjih težkih časih. Pereče je trostransko in to za mojstre, vajence in učiteljsko. Na eni strani stalno pada število vajencev, na drugi strani je pa vedno težja preskrba materialnih sredstev za vzdrževanje obrtnih nadaljevalnih šol.

Deputacija se je zadovoljila z iznešenimi pojasnili ter se je najljubše zahvalila gospodu inšpektorju za njegov trud in tozadevno prizadevanje na polju izboljšanja obrtnih nadaljevalnih šol.

A. O.

— Praktični učiteljski izpiti na drž. učiteljski šoli v Ljubljani se začnejo v petek 20. oktobra 1933 ob 8. uri. Kandidatje (tke), ki imajo že najmanj 20 mesecev efektivne službe, naj vložijo pravilno opremljene prošnje za pristop k izpitu uradnim potom tako, da bodo najpoznejše do 17. oktobra t. l. v rokah izpitne komisije. Kasnejše došle prošnje pridejo v poštev šele za prihodnji termin spomladi. — Izpitni odbor. — Ravnateljstvo drž. učiteljske šole v Ljubljani, direktor: N. Marolt.

Brezposelni

učiteljski abiturienti in abiturientke.

Vabimo Vas, da se udeležite tečaja, ki ga bo priredil »Odsek brezposelnih učiteljskih abiturientov« pod okriljem in s pomočjo učiteljskega združenja v dne 29. in 30. septembra. Vabimo Vas, da prečitate vse časopisne notice in pošljete prijave do 25. septembra t. l. Ljubljanske tov. in tovarišice pa prosimo, da se prav tako prijavijo in dajo na razpolago prenočišča za izven ljubljanske tovariše in tovarišice.

»Odsek brezposelnih učiteljskih abiturientov« pri sekciji JUU, Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/l.

Slovenska matica objavlja, da lahko prejmejo člani letošnje knjige v društveni pisarni (Kongresni trg št. 7) vsak delavnik ob uradnih urah ves mesec september. V oktobru se dostavljajo na dom po raznaški proti dostavnini 2 Din. Informacije zaradi vezave, menjave nevezanih za vezane itd. se dobe v Matici pisarni.

»Ljudska samopomoč« v Mariboru, reg. pom. blagajna, je imela v nedeljo dne 17. t. m. svoj izredni občni zbor, na katerem so se sprejela nova pravila, na podlagi katerih se bodo sprejemali novi člani. Samo prehodne določbe glede starih članov se niso sprejele, ker ni prišlo do sporazuma. — Izvolila se je izmed navzočih članov tričlanska deputacija, ki bo predložila kr. banski upravi posebno tozadevno prošnjo.

Dječje tjelesno vaspitanje. Pod tem naslovom bo začel izhajati v Zagrebu nov list. Urejeval ga bo tov. Dušan Bogunović, šolski nadzornik v Zagrebu. List bo mesečnik in bo prinašal za vsak mesec vnaprej metodično obravnavano snov za telovadbo. Poleg tega bo prinašal članke iz ideologije, organizacije in zgodovine sokolstva, nadalje članke o človeškem zdravju, higieni in sportu. List bo obsegal 16 strani in bo znašala naročnina letno 30 Din. Vsi, ki nameravajo list naročiti, naj javijo to na naslov: Dušan M. Bogunović, Zagreb, Bogovičeva ul. 7.

Gospodinjki koledar (urednica Utva), ki ga je doslej izdajala 11 let zaporedoma Jugoslovenska matica, izide za leto 1934, koncem oktobra in sicer zopet v isti obliki kakor doslej, s pestro gospodinjstvo vsebino. Cena kakor doslej 20 Din za izvod, s poštnino 22 dinarjev. Kdor ga naroči in plača do konca oktobra t. l., ga dobi za 18 Din izvod, s poštnino vred za 20 Din. Naročila in predplačila sprejema urednica Utva - Mila Prunkova, Ljubljana — Mirje 27.

Osebnne zadeve

— Napredovali so učitelj(ce). V VII. skupino: Šabec Angela iz Gore, Žumer Pavla iz Dobrave, Rus Emil iz Kamnika, Hofbek Edmund iz Senovega, Kristan Ljudmila iz Go-

KNJIGARNA

UČITELJSKE TISKARNE
Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

tovlja, Rus Barbara iz Domžal, Vittori Srečo iz Središča, Petelin Jožica od Sv. Barbare, Spicer Julija iz Podlpe, Trdina Frančiška iz Celja, Senica Anton iz Nove Stifte, Perko Vera iz Št. Lovrenca, Makulja Ana iz Kranja, Bežek Marija iz Podbrezja, Zupančič Bernarda iz Ljubljane, Vogrinec Mara iz Dobrene, Logar Franja iz Laporja, Nadler Nežica iz Dolenje vasi, Zorko Edvard iz Beltincev, Osredkar Ana, zabavilja iz Ljubljane, Ukovič Dolores iz Dol. Nemske vasi.

Mladinska matica

— mm Z 2. seje Mladinske matice

1. Na podlagi stenografičnega zapisnika in izjav članov odbora M. M., ki so bili pri skupščini, se je ugotovilo, da je bil sprejet glede vsebine in določanja naklade »Našega roda« in publikacij predlog odseka za tisk.

2. Urednik »Našega roda« in publikacij se odreče honorarju o počitnicah, tajniku pa se na lastno željo zniža honorar.

3. Program urednika za »Naš rod«: Izhajala bo uvodna povest Kriste Hafnerjeve. V ostalem bo imel list nekaj manj beletrije. Namesto rubrike Naši mošje, se vpelje rubrika Mlado brstje. — Ostale rubrike bodo: Doma in po svetu, Drobiž, Naše morje, Za pridne roke, Cicibanov rod, Mladina piše. Uvede se tudi glasbena priloga.

Naslovne strani »Našega roda« bodo za vsak mesec nove.

4. Vpeljejo se nagrade za ugankarje v »Našem rodu«.

Ugodne ocene o naših publikacijah sta prinesla tudi »Domači prijatelj« in »Svoboda«. — »Krog« citira na več mestih »Lovrenčičevo« »Tiho življenje«.

Prva številka »Jugoslovenčeta« je prinesla iz lanskim »Kresnič« prevod črtnice »Iz mladim dnem«, ki jo je napisala Marija Kmetova. Prevod je izšel pod naslovom »Iz dečjih danam«. Prevodu sledi kratek odstavek o literarnem delu Kmetove.

Naša gospodarska organizacija

—g Tudi penzjonat Uč. doma v Mariboru je začel novo šol. leto s 1. septembrom. Letos je polno zaseden. Ima 33 gojence. Skoro toliko jih je pa moral odkloniti zaradi pomanjkanja prostora. Uresničujejo se torej besede tov. Gangla, ko je lani ob priliki poseta doma rekel, da se bodo ljudje še stekli, ko bodo videli njegovo udobnost in lepoto. Prvo poslovno leto je penzjonat končal z majhnim suficitom kljub temu, da je bil slabo zaseden. K temu so precej pripomogle prenočnine. Od začetka leta pa do konca avgusta je imelo 220 oseb 888 prenočnin. Tudi med počitnicami ni bil nikoli brez gostov. Kuratorji, ki upravljajo penzjonat, je imel pod vodstvom tovarišice Mešičkove lani 15 sej. Zaradi polne zasedbe penzjonata seveda ni prostora med letom za prenočišča. Pač pa bo ob večjih praznikih in o počitniških dnevih po možnosti rad sprejemal učiteljske goste pod svojo streho.

—g Nova domača stenska šol. slika. Založba Učit. dom v Mariboru je začela že lani z izdajanjem stenskih šol. slik. Lani so izšle slike: svetovna žetev pšenice, 21. decembra, ko je pri nas polne in sliki iz začetnega stvarnega pouka jesen, ki je vzbudila splošno pozornost zaradi originalnega zasnute in umetniške izvedbe. Saj jo je izdelal naš najboljši folklorist-umetnik g. Maksim Gaspari. Letos je pa ravnokar izšla v isti velikosti njegova slika »zima«, ki v mnogih orisih še prekaša že itak posrečeno sliko »jesen«. Slika nudi prizore iz narave: sankanje, kepanje, drsanje, smučanje, sekanje ledu. Potem se vr-

stijo prizori iz domačega življenja: obisk sv. Miklavža, sv. Trije Kralji, Pust in življenje v Kmečki hiši pozimi. Dasi je slika polna življenja, vendar ni prenatrpana. Vse je naravno in res naše — domače. Vsekakor prekaša slika zdaleka podobno tuje blago bodisi po zamisli, kakor tudi po tiskarniški izvedbi. Tudi cena 70 Din za trpežno opremljeno sliko je v primeri z drugimi zelo nizka. Kratkoterminalno: slika daje umetniku, tiskarni in tudi založništvu vse priznanje.

—g Posnemanja vredno. Na priporočilo tov. Stanka Legata, šolskega upravitelja v

Učiteljska knjigarna podružnica

Maribor — Tyrševa ulica šte. 44

Ljubljani, je nakazala posojilnica v Logatcu 350 Din Učiteljskemu domu v Ljubljani. — Tov. Legatu in posojilnici bodi na tem mestu izrečena najlepša zahvala! Ostali tovariši, ki delujete pri posojilnicah, posnemajte tov. Legata! — Blagajnik Učit. doma.

Stanovska organizacija JUU iz društev:

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO MARI-BOR LEVI BREG je zborovalo dne 6. maja 1933 v Sv. Martinu pri Vurberku ob 10. uri.

Od 86 vpisanih so bili navzoči 43, to je 50%.

G. prof. Baš nadaljuje s predavanjem o zbiranju snovi za kroniko ter v različnih legah kraja samega razlaga, kje in kako iskati vire za isto.

+ JUU SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBOR - MESTO je zborovalo dne 13. junija 1933. na I. dekl. osn. šoli v Mariboru. Izmed 86 članov je bilo 53 navzočih, t. j. 61%.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO MARIBOR DESNI BREG je imelo svoje zborovanje dne 10. junija 1933. v Framu.

Navzočih je bilo 66, t. j. 63%.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V PTUJU je zborovalo 13. marca t. l. v Ptuj.

Navzočih je bilo 99 članov, to je 62,98%.

Debatni o dopisih je sledil temeljit referat g. dr. Muiča o mladinskem sodstvu. Razložil je g. predavatelj navzočim sodnijski postopek napram mladoletnikom ter pojasnil učiteljsko, kako mu je postopati z mladino v primeru kakih prestopkov, da ne pride v navzkrižje z zakonom.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO V BRE-ŽICAH je zborovalo 20. maja 1933. na Bizelj-skem. Navzočih je bilo 26 tovarišev in 2 gosta tov. iz sosednje Šavske banovine.

+JUU SRESKO DRUŠTVO SLOVENJ-GRADUC je zborovalo 10. junija 1933.

Ob ¾ na 10 se je zbralo učiteljsko — 24 po številu na osnovni šli v Podgorju pri Slovenjgradu.

Kot prva točka je bil praktični nastop tamk. šolskega upravitelja tov. Kluglerja Ivana. Obravnaval je predmet zemljepis s prav primerno koncentracijo ostalih predmetov, zlasti zgodovine, spoznavanja prirode in računstva.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V ŠMARJU PRI JELSAH je zborovalo 10. junija 1933. ob 10. uri v Rog. Slatini ob navzočnosti 32 tovarišev t. j. 41%.

Sledilo je predavanje tov. Verka: »Nadaljnje smernice za sodelovanje s sreskimi kmetijskimi referenti«, v katerem se je zavzemal za vzgajno plat dela med kmetijskim prebivalstvom, osobito v pravcu samostojne aktivnosti in nacionalnega čuvstvenosti, kar je prva osnova zdravemu združenstvu.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO MURSKA SOBOTA je imelo letošnje zaključno zborovanje dne 20. maja v Gornji Lendavi.

Oddelek za učila Ljubljana Maribor

Pred zborovanjem je nastopil pred zbranim učiteljskim gornjelendavski mladinski pevski zbor pod vodstvom tov. A. n. Z. u. p. n. o. v. e. in si res osvojil srca poslušalcev. Mlade pevce je vzpodbujevalno nagovoril tov. nadzornik Velnar, za društvo pa je govoril tov. Gabrijelčič.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V CELJU je zborovalo v soboto, dne 10. junija t. l. Navzočih 166, t. j. 84%.

5. Tov. Tiran je predaval o manj nadarjenih. Predavatelj je obdelal ta pereči problem znanstveno, navedel notranje in zunanje vzroke slabonadarnosti, prikazal ovire in težkoče za učitelja, slabše pogoje za napredovanje normalno razvite dece in škodljiv vpliv za manj nadarjene, ako žive v za njihov duševni razvoj neprimerni atmosferi.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V KOZJEM je zborovalo 10. junija 1933. v Lesični pri Pilštanju. Navzočih 35, to je 76%. Opravičilo se je 7 tovarišev (-ic).

Tov. Mellisova je predavala »O kmetiskem gospodinjstvu«: Kako je bilo nekdanj, kakšno je danes, odnosno, kako si lahko pomaga za boljše ureditev doma in dela.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FR. P. ZAJEC
izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporočila: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

Šolske knjige

za vse kategorije šol in po najnovejših izdajah

Šolske zvezke

vsakovrstne, za šolske in domače vaje

Šolske potrebščine

za vse mogoče šolske zahteve Vam nudi vedno

KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA 6 — MARIBOR, TYRŠEVA ULICA 44

UGODNOST!

Damske galoše Din 70
Moške galoše Din 75
Damski snežni čevlji Din 100
Moški snežni čevlji Din 110

ANTON KRISPER, LJUBLJANA
MESTNI TRG 26 ♦ STRITARJEVA ULICA 3

DOBRA KNJIGA JE ZLATA VREDNA!

Slovenske nemške
srbohrvaške francoske
češke angleške

in druge

knjige

šolske

znanstvene muzikalije
leposlovne revije

KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE

LJUBLJANA
FRANČIŠKANSKA 6

MARIBOR
TYRŠEVA ULICA 44

Oglejte si zbirko učil

(aparatur in stenskih slik)

katere je prejela

podružnica

Učiteljske knjigarne v Mariboru

Priporočamo trdke, ki inserirajo v našem glasilu!